If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian Weekly in the United States of America.
Issued every Wednesday
Subscription rate:
For members yearly....$1.20
For non members.....$2.00
Foreign Countries.....$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člane, na leto $1.20
Za nečlane.....$2.00
Za inozemstvo $3.00
NASLOV
uredništva in upravništva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 51. No. 51. JOLIET, ILL., 20. DECEMBRA (DECEMBER) 1922. Leto VIII. — Volume VIII.

Pri betlehemskih jaslicah.

(Ponatis iz božične številke "Columbia".)

In zopet nastopa pomembni božični čas, da se lahko v duhu ozremo na malo zgodovinsko mestece Betlehem. V največji ponižnosti pokleknimo s pastirci vred pred jaslice, kjer leži naš pravi Bog v podobi malega otroka. To novorojeno dete je naš vsemogočni, neskočni in vsevedni Bog. Njegova zgodovina nam je znana: čemu je prišel na svet, kako je živel, kaj je vse storil in učil. — Mi, otroci katoliške Cerkve, smo o tem že čestokrat čuli še v mladih letih.

Skoro nepotrebno je, da bi si dandanes očividno v duhu predstavljali betlehemske jaslice, ker lahko najdemo Boga — človeka bolj priprostega, kakoršnega so našli pastirci v betlehemskem hlevu pri jaslicah. Njega najdemo istotakega v tisočerih tabernakljih katoliških ameriških cerkva in drugod, po širnem svetu. Ravnoisti Bog prihaja k nam na naše oltarje desetmilijonkrat na leto pri sv. mašah v roke nad 20,000 katol. duhovnikov.

V obče nas Božič ne spominja samo na Kristusovo rojstvo, temveč na splošno odrešenje in civilizacijo sveta. Kristus je prišel na svet med navadne pogane, ki še niso znali o njegovem božjem poslanstvu; tedanji svet se ni dosti oziral na vrednost človeka, ki naj bi odpravil splošno suženjstvo, ki se na čednost in čistost človeške duše ni dosti oziral in na trpljenje ljudstva, vsled zabredenih pregreh in na čast žensk. Celo Njegovo izvoljeno ljudstvo, se je daleč od naukov in načel prerokov in očakov obrnilo, ki so napovedovali Mesijo za posvetnega vladarja in rešenika v njih težavnih časih. Niti na misel jim ni prišlo, da bo njih kralj in rešenik rojen v priprostih jaslih.

Božični praznik pomenja Boga v naši sredini. Ko so se enkrat pogani približali jaslicam, so se njih razmere polagoma izboljšale. Ko je ljudstvo začelo poslušati svojega Božjega Učenika, so postajala njih srca bolj čista in plemenita; trpljenje človeštva je ponehavalo, kajti človek je spoznal kmalu zatem človeka za svojega bližnjega in je imel vsled tega usmiljeno srce tudi do zatiranih in revnih. Kristjani so javno izkazovali medsebojno tako lepo krščansko ljubezen, da so se jim pogani naravnost čudili. Lahko bi rekli, da so baš betlehemske jaslice postavile prvo bolnišnico, prvo sirotišnico in prvo zavetišče za onemogle. Iz teh jaslic je zavel prvi duh prave človeške ljubezni ne samo za one, ki so Božjemu Učeniku sledili, ampak tudi za one, ki so se globoko v svojih pregrehah valjali, kakor n. pr. Magdalena. Razmere med oblastnikom in prostakom, med mojstrom in delavcem so se pričele polagoma boljšati. V srednjem veku se je pričelo delavstvo probujati in družiti, za kar so se tudi kapitalisti zelo zanimali. Tedaj je igrala vera v betlehemske jaslice, vera v vrt Getzemani in vera v Kalvarijo — važno ulogo. Civilizirano krščansko ljudstvo je postavilo v Evropi krasne katedrale in velike univerze; graditelji teh stavb so bili prijatelji Deteta Jezusa, ki je ležalo za nas v betlehemskih jaslicah. Vsi ti možje so delali iz prave in čiste ljubezni do svojega sobližnjega. Premoženje narodov tedaj ni bilo več v rokah posameznikov, in kjer je vladalo siromaštvo, se je prizadetim pomagalo od strani bolj premožnih; to pa radi tega, ker bi priprost plašč berača skrival morda samega Kristusa? Hlevček v Betlehemu je bil v resnici boren; vseeno je pa v njem stanovala Sveta Družina, vzor vseh družin. Ta družinica je obstajala iz sv. Jožefa, priprostega tesarja, kraljeve družine; iz Preblažene Device, Matere Božje, in božjega deteta Jezusa. Iz te družine se je razvila podlaga prave človeške družbe. Kristus, je to celo družbo posvetil, tako tudi vsakega posameznega, kdor se je ravnal po njegovih božjih naukih. Dokler se ni svet obrnil od betlehemskih jaslic, tako dolgo je ostala človeška družba posvečena. Starši so se zavedali svoje visoke časti in velikih dolžnosti. Otroci so se naučili jubiti in ubogati svoje starše od Božjega Deteta.

In zatem je nastala revolucija. Ljudstvo je zavrglo Betlehem in jaslice v tabernaklju. Glas Gospodov so zavzeli ničvredni posamezniki. Tedaj se je človeštvo spuntalo, kot oni angeli, ki so kričali: "Nočemo več služiti." Individualnost se je obožavalo, da si je vsak delal in jemal postavo, neozirajo se na postavo našega Božjega Učenika. S tem je človeška oblast stopila na svoj vrhunec. In zatem je nastopil kaos, ki je trajal zadnja štiri stoletja, do današnjega dne. Videli smo sami, kako je nered človeške družbe izpremenil normalne svetovne razmere, ko so se pojavili bogokletneži, ki so razsekali betlehemske jaslice in raztrgali božji charter Božjega Deteta. Nastale so nove cerkve, nove vere, ki ne priznavajo vseh naukov Božjega Učenika. Ljubezen do bližnjega je pojenjala. Zveze delavcev iz srednjega veka so se razdrle, kajti dandanes je kapital na čelu, ki hoče delavstvo uničiti. Medsebojna zveza, ki se je opirala na Kristusovo vero in ljubezen, je pretrgana, kajti dandanes se noče nihče več na reveže ozirati; delavca se smatra, kot da ne bi bil človek. Svet zopet obožuje bogastvo. Pohlepnost, lakomnost in oderuštvo vlada zopet narode. Narodi so na Boga in Njegovega sina v svojih proračunih popolnoma pozabili, vsled česar so nastala večletna krvoprelitja, kakoršna nam kaže svetovna zgodovina. Možje, sovražniki Božjega Deteta, so začeli motiti svoje lastne sobrate tako, da je svet plaval v krvi in solzah. — Radikalizem se oznanuje ljudstvu z vrhov streh. Ljudstvo prepeva svojo himno sovraštva, namesto o človeški ljubezni. Generacije vstajajo, ne da bi se jih podučilo o naukih našega Izveličarja. Družine in domovi niso več podobni Betlehemu in Nazaretu. Zakonske vezi se več ne smatra za sveto. Družinsko življenje se razdira. Nezvestoba se vedno bolj in bolj širi. Z eno besedo: Dandanes smatrajo nekaterniki človeško življenje, (žal tudi pri nas, v Ameriki) za povsem malenkostno stvar.

Čemu ves ta kaos, malovernost, sovraštvo, jeza, vojna in nered? Čemu se neprestano preliva človeško kri že zadnjih osem let? Morda bo kdo rekel, da so temu vzrok politična nasprotstva, in nevoščljivost glede premoči in ekonomije? Je pa pripisovati temu drugi važen vzrok in ta je, ker so narodi zavrgli božje nauke, izvirajoče iz Betlehema in Kalvarije. Narodi in posamezniki so hoteli zavladati svet brez božjih in cerkvenih zapovedi. Božjo Modrost so hoteli zamenjati s človeško. Hoteli so izlečiti gorje umirajoče civilizacije, toda brez Božjega Zdravnika ob njeni bolniški postelji. Kaj nam je torej dandanes potrebnega? Ali morda še več modernih iznajdb? Novih posvetnih postav? Novih voditeljev, enakih Washingtonu in Lincolnu? — Ne, tega ne potrebujemo. Da bomo zopet napredovali, se moramo vrniti nazaj h Kristusu. Vrniti se moramo k betlehemskim jaslicam, kjer se bomo naučili modrosti in naukov za življenje. Mi moramo pripoznati oblast in nauke sv. Katol. Cerkve, ki nam že zadnjih 20 stoletij navzlic vsemu nasprotovanju kaže pred oči našega Boga-Človeka in Božjega Učenika, ne pa denarnih pohlepnežev in veselega zabavnga sveta. Mi potrebujemo ženske in matere, ki bodo svoje življenje vodile po izgledu Kristusove Matere. Mi potrebujemo delodajalce, ki bodo delavce pripoznali za svoje bližnje in brate v Kristusu, — in delavce, ki bodo živeli pa izgledu sv. Jožefa, tesarja in rednika Kristusovega. Mi moramo v mladini vcepiti nauke sv. vere, katere je učil sam Kristus, da bodo čez leta postali dobri člani človeške družbe, utrjeni v sv. veri in morali. Mi rabimo tudi može v javnem življenju, ki so neustrašeni in pošteni in ki hodijo po stezah Kristusovih. Ako bomo vse to dosegli, potem bomo lahko pri naših jaslicah in božičnih drevesc s pravim duhom zapeli:

"Slava Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!"

Mir ljudem na zemlji!

Sveta noč.

O, sveta noč, kako si lepa,
ko legaš na goro in log!
Roke k molitvi zemlja sklepa—
Mar sluti, da prihaja Bog?...
Nad tabo zvezdni milijoni
goreli niso še tako;
kot biseri v kraljevi kroni
bleste nocoj, na zemljo zro.

O, sveta noč, ti noč deviška,
kakor otrok na krstni dan!
Nad tabo glorija svetniška,
pod tabo prt, iz zvezdic tkan.
Vse belo, čisto, v hiši bajni,
kristal pripet je na kristal.
So li v tej noči svetotajni
prilile lilije iz tal?

O, sveta noč, kako si srečna!
Kako ti srca si lastiš!
Kakor da vstaja zarja večna,
tako nam blaženstvo deliš.
Prižigaš nam drevesce polno,
navijaš usta nam v smehljaj;
ti nam pričaraš v dušo bolno
že davno izgubljeni raj.

O sveta noč, zares si sveta!
Prinesla zemlji si Boga,
zato nikdar ne bo ti vzeta
zahvalna himna iz srca!
Stoletja bodo odhitela, —
iz zlatih vil, iz bornih koč
še tebi pesem bo donela,
o blažena, o sveta noč!

M. Elizabeta.

Na sveti večer.

(Zložil Anton Medved.)

"Slava Bogu na višavah,
mir na zemlji ljudem!"
Blažena noč božična,
spet te uživat grem.

Dvajset let je minulo —
z doma sem hitel — kam?
Sreče iskat in kruha,
kaj bi me bilo sram!

Staro sem mater zapustil,
grobni očetov pomnik,
blodil po svetu in zabil
starišev ljubljenih slik.

Zabil, a ne za vedno:
vračam nocoj se domov
mater pozdravit jokaje,
znance in rodni krov.

Tiho, svečano na zemljo
sije zvezda milijon;
milo zapoje v cerkvi
selski polnočni zvon.

Kake spomine vzbuja?
"Ure mladostne, na vas,
ko sem v čistem veselju
sveti obhajal čas.

Kočo že gledam pred sabo,
v sobi še luč lesketa.
Ali po tolikih letih
mati me pač spozna?"

Stařka pri medli sveči
bere iz bukev nocoj.
"Tukaj imaš me, mati,"
sin se povrnil je tvoj!"

"Sin? Imela ga nisem.
Toda, kaj se mi zdi?
Davno že v hladni zemlji
tvoja mati leži.

Urno hiti na grobe!
Blizu cerkvenih vrat
siva mati je tvoja
legla na veke spat.

Zabila ni te do smrti.
Zabil le ti si nje;
vse ti je odpustilo
matere blago srce."

Pesem iz cerkve posluša
tujec na grobu nem:
"Slava Bogu na višavah,
mir na zemlj ljudem!"

Na sveti večer.

Snežinke so naletavale goste in velike kakor dlan. Snežena plast na strehi je kar vidoma rastla.

Zvečerilo se je, ko je stopila iz petnadstropne hiše na glavnem trgu visoka ženska postava, skrbno zavita v dolg plašč. Preko glave si je nategnila kapuco in vrat si je še posebej zavarovala z boo. Ko je stopila čez prag, je pogledala izpod malce povzdignjenega krila drobna nožica v svetle se bliščečih galošah.

Lise si je zakrila z gostim pajčolanom, da je ni bilo moči prepoznati, ali oni lahki korak, ona živa kretnja, je pokazala, da mora biti še mlada. In ako se sme količkaj po stasu sklepatti na lice, bi gotovo vsak trdil, da mora biti lepa.

Snežinke so naletavale vse gostejše ali glavni trg je bil vendar le poln šetajočega občinstva ki je glasno kramljajoč občudovalo v električni luči odsevajoče izložbe.

Bil je sveti večer.

"Sveti večer", je vzdihnila tudi naša neznanka, ko je stopila na ulico, in ako bi ne bil pajčolan tako gost, bi bilo oko pazljivega opazovalca videlo, kako se ji je v očesu zaiskrila solzica.

Zavila se je še tesneje v plašč in hitro stopala po snežnem trotoarju, ne da bi se ozrla v razsvetljene izložbe. Šetalci so jo začudeno pogledovali, ali ona se ni zmenila za to, temveč ne glede niti na levo, niti na desno je hitela naprej.

Ustavila se je šele pred visokimi vrati stolnice. Nalahko jih je odprla in zaprla in vstopila v slabo razsvetljeno svetišče.

Tam spredaj je gorela v prvi klopi petrolejka in pred oltarjem z Najsvetejšim je brlela večna luč. Tajinstvena tihota je vladala v cerkvi in je motil le lahni korak vstopivše neznanke, katera je z neko nervozno hitrico prekoračila presledek med klopmi in potem pokleknila prav v kotu za zadnjo klopjo.

Sklenila je roke in molila dolgo, dolgo...

Trg se je že skoraj popolnoma izpraznil, ko je naša neznanka zopet stopila iz cerkve. e tupatam je še bilo videti koga brzih korakov hiteti po pobelenem trotoarju.

"Seveda, vsak hiti domov, da se med svojimi poveseli današnji dan", si je mislila tudi ona, ko je srečavala zadnje mimogredoče, "samo jaz sem menda tako sama v celem mestu, da nimam nikogar, ki bi z menoj zažgal božično drevesce."

Ni več hitela, ampak počasi je stopala mimo še vedno razsvetljenih prodajalnic.

Kar ji obstane oko pri prizoru pred velikanskim oknom galanterijske trgovine. Trgovec je za danes napolnil celo okno z otroškimi igračami in sredi med njimi je stalo bogato obloženo božično drevesce na katerem je žarelo nebroj električnih luč. Pred oknom sta pa stala deček in deklica.

Deklica, stara kakih šest let oblečena v lahko krilce, je držala z levico svojega kaki dve leti mlajšega in ravnotako borno oblečenega bratca za roko, desnico pa je stisnila pod predpasnik. Oba sta zamaknjeno zrla v razsvetljeno okno.

"Milica, zakaj pa niso danes tudi naša mamica prinesli božičnega drevesca domov, kakor lani?" se oglasi končno deček.

"Zakaj ga niso prinesli, Janko; saj veš, da mamica ne morejo kupiti drevesca, ker so bolni."

"Oh, kako bi bilo lepo, ko bi tudi pri nas imeli drevesce. Še celo jaslic nimamo", potoži zopet deček in ustnice se mu nabero v jok.

"Le nikar ne jokaj, Janko", tolaži ga Milica. "Ko bodo mamica zopet zdravi bodo gotovo kupili drevesce, pa tudi jaslice bodo naredili."

Ali tudi njo je začel premagovati jok in kmalu sta si oba brisala solze.

"Zebe me, pojdiva domov", se obrne deček in pri tem zadene ob gospo, ki je že dalj časa stala za njunim hrbtom in s solzo v očeh poslušala tožbe nedolžnih otrok.

"Čegava pa sta, otročička", ju povpraša, "in kje pa stanuje vajina mamica? Ali se ne boji za vaju, da bi se izgubila tako pozno?"

Deček se preplašeno stisne k deklici, da bi bila oba najrajši pobegnila. Končno se le deklica opogumi ter pokaže s prstom petnadstropno hišo v bližini:

"Tam-le stanuje mamica, pa je bolna ter ni mogla kupiti drevesca zato sva ga pa šla tukaj-le sem pogledat, ko je mamica zaspala."

Pa pojdimo skupaj, jaz stanujem tamkaj", pravi gospa in prime z vsako roko enega.

Ko pridejo v prvo nadstropje, postoji gospa in pravi:

"Glejta, tu stanujem jaz. Kje je pa vajina mamica?"

"O visoko gori, čisto na vrhu," se oglasi deček, ki je dobil že precej poguma, ko je videl, da je gospa tako prijazna ž njim in s setrico.

"Pa pojdimo gori", de nato gospa in stopa dalje.

V petem nadstropju se ustavi trojica pred nizkimi vrati, na katerih je bila pritrjena vizitka. Luč na hodniku je le slabo brlela, da ni bilo mogoče prečitati imena.

Milica odpre vrata. Skozi majhno popolnoma tesno kuhinjo, v kateri tudi sicer ni bilo videti ničesar razun najpotrebnejše oprave, pelje dekleca tujo gospo v sobo. Predno je še vrata odprla, se je zaslišal suh kašelj in takoj nato vprašanje:

"Milica, Janko, ali sta vidva?"

"Da, mamica, midva, in pripeljala sva gospo!"

Neznanka se je stresla, ko je začula bolničin glas in hitro je pristopila k postelji. Bolnica jo začudeno pogleda in pravi:

"Oprostite gospa da vam ne morem naproti; slaba sem, da sekomaj že premikam. Milica, prinesi stol za gospo!"

Neznanka se je ozrla po sobi. Čedna je bila pač, ali siromašna, silno siromašna. Miza, na kateri je gorela luč, trije stoli, star divan, omara in dve postelji, to je bilo vse. In mraz je bilo v sobi, katera že bržkone dolgo časa ni bila zakurjena.

Milica primakne stol k postelji, a tuja gospa se ne usede. Privzdignila je pajčolan in bolnica je gledala lep, bled obraz po katerem je teklo solza za solzo.

"Ana, kaj tako te zopet najdem? Ana, kaj me ne poznaš? Ali ne poznaš več svoje tovaršice Minke?"

Bolnica si je zakrila obraz z dekami in bridko zajokala. Ko sta mala dva čula jokati mamico, začela sta tudi ona dva.

"Potolaži se, Ana, potolaži se in povej mi, kaj ti je privedlo do sedanjega stanu. S pripovedovanjem si olajšaj srce in bolje ti bo. Pred vsem mi pa dovoli, da skočim doli v svoje stanovanje in odložim cestno obleko."

Rekši hitro odide. Medtem sta Milica in Janko pripovedovala mamici, kje in kako sta se sešla z gospo.

Ni dolgo trajalo, kar se zopet odpro vrata, in gospa Minka, saj sedaj jo že poznamo, se vrne v spremstvu dveh služkinj.

Kmalu je plapolal vesel ogenj v peči in dobrodelna toplota se je širila po sobici. Miza je bila pogrnjena. Na sredi mize je stalo bogato obloženo božične drevesce in gospa Minka se je trudila z Milico in Jankom da nažge svečice na drevescu. Bolnica je pa s solznim očesom gledala ono trojico in šepetala:

"Hvala Bogu, ki mi je poslal rešnico v najhujši sili!"

Gospa Minka je poskrbela, da je dobila cela družina dobro večerjo, in ko je z velikim trudom spravila otročiča v njuno posteljico, kajti nista se mogla ločiti od božičnega drvesca, potem je prisedla k bolnici.

"Torej Ana, sedaj mi pa le povej, kaka zla usoda te je zadela, da te najdem danes tukaj. Ali pa počakaj, povem prej jaz in potem šele ti. — Takrat, ko sve se ločili, veš, po končani šoli, sve šli vsaka k svojim starišem. Ti v Gorico, jaz pa v Trst. Obljubili sve si da si bove pisali. Ali kmalu so izostala pisma in potem nisem več čula o tebi. V našo hišo je hodil pomorski kapitan, ki se je čimdalje bolj zanimal zame. Ljubila sva se in stariši so nama dali svoj blagoslov Ali le prekratka je bila najina sreča. Kmalu po poroki je moral moj Ivan na morje in v par mesecih se je vrnil; ali ni bil več oni, kakor prej. Bled,bolj mrliču podoben kot živemu, je prišel nazaj, in še nekaj mesecev in bila sem vdova. Danes je ravno šest let, ko sem mu zatisnila oči. Leta so potekla, ali pozabiti ga nisem mogla. Nisem več gledala onega morja, ki mi je vzelo najdražje na svetu. Starši so mi med tem umrli, preselila sem se semkaj, kjer sem preživela svojo mladost. Danes, ko sem se vračala iz cerkve, sem našla na ulici otročička; pripeljala sta me semkaj in našla sem tebe. Dovoli mi torej, draga moja Ana, da ti nekoliko olajšam tvoje stanje. Ko zopet ozdraviš, bove začeli živeti novo življenje. A sedaj mi pa le še ti povej, kako se ti je godilo, odkar sve nisve videli."

"Žalostna je moja povest", povzame s slabim glasom Ana, "in nisem je še nikomur povedala, ali tebi draga Minka, ne bom zakrila ničesar. Tudi jaz sem se kmalu po najinem slovesu seznanila s človekom, kateremu sem darovala dušo in srce. Ali kakor veš,bil je moj oče nižji uradnik ter ni imel lastnega premoženja. Jaz bi bila morala postati učiteljica samostojna in neodvisna, da pomagam svojim starišem pri vzgoji svojih bratov in sester, katerih je kakor veš, bilo še pet. Bili so vsi mlajši od mene. Ali spoznala sem onega, katerega nočem imenovati. Ljubila sem ga in mislila, da tudi on mene ljubi, ali varala sem se, kruto varala. Stariši so mi branili,ali hotela sem delati svoji lastni volji, kar se je pozneje tako grozno maščevalo nad menoj. Poročila sva se brez dovoljenja starišev. Bil je slikar. Zbežala sva v Italijo, v Benetke, kjer sem povila Milicò in Janka. Ali že tedaj, ko sem nosila Janka pod srcem že takrat sem videla, da moj mož ni več tak, kakor se mi je kazal prej. Izostajal je od doma po cele tedne, in še takrat, kadar je prise je obnašal proti meni, kakor šel, je bil večinoma vinjen ter bi ne bila njegova soproga. Zaslužil je malo, in če bi ne bila sama prešivala celih noči, bi ne imela niti sebe, niti Milice hraniti s čim. Nekikrat je izostajal dalj časa kakor ponavadi. Ni me skrbelo zanj, kajti priznala mi boš v takih okolščinah ugasniti ljubezen tudi v srcu najbolj ljubeče žene, ali poizvedovala sem za njim ne radi sebe, temveč radi otrok, kajti oče je bil njihov. Neki njegov prijatelj mi je sporočil da je pred dnevi pobegnil moj mož iz Benetk in ž njim znan slikarski model. Izvedela sem dovolj. Nekaj časa sem še ostala v Benetkah. Ko se je pa rodil Janko, sem zapustila mesto nesreče in se vrnila v Gorico. Moji starši so mi sicer odpustili, toda odrekli so mi vso svojo pomoč. Ostala sem sama s svojima otrokoma. Preselila sem se semkaj in služila vakdanji kruh s poučevanjem in ročnimi deli. Prevelik napor me je končno spravil v posteljo in tako si me našla."

"Ali o svojem soprogu nisi pozneje nikdar več slišala?"

"Pač. Čitala sem v nekem italijanskem časopisu, da se je vršil dvoboj med dvema slikarjema. Oba sta bila težko ranjena; eden izmed njih je kmalu po dvoboju umrl in tisti je bil — moj soprog."

Sočutno je prijela gospa Minka svojo prijateljico za roko. Dolgo ste molčali. S stolpa bližnje crkve se je oglasil zvon, ki je vabil k polnočnici.

"Pustive prošlost, draga Ana," je končno izpregovorila Minka.

"Čuj polnočni zvon! Kmalu bo zadonelo po cerkvah angelska pesem: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!" Glej, Ana, tudi v najinih srcih naj odmeva ta veseli glas. Zahvalive Boga da nama je dal doživeti ta trenutek. Dovolj sve pretrpeli. Odslej pa naj vlada v nama sveti mir, ki nama bo povrnil, kar nama je vzela prošlost; če ne ravno onega ali vsaj ono tiho srečo, ki jo daje človeškemu srcu zaupanje v Njega, ki se je danes rodil, in pa zavest, da sve storili svojo dolžnost."

Božična noč.

Spisal Zvonimir Kosem.

Plamen bleščeč in visok. Kakor ogromen bengaličen kres, od zemlje do neba kipeč. Noč. Noč svetlejša od dneva—božična noč.

Mesto, na zmrzli zemlji v sanjah dihajoče, z iskričastim morjem električnih luči skozi meglo in mraz strmeče. Kam? Na ledenih ulicah odmev naglih korakov zakasnelcev. Cingljanje tramvajev, utrinjajočih se za ogli, v daljo izginjajočih da potihnejo do prihodnjega dne. Tu so zahreščala široka vrata in v vežo je utonila bela čepica, okrog vratu boa iz lisičje kože, gorak muf, šumeča obleka, fini čeveljčki, tam je presekala mrak veže kosmata kučma in duri so se zaprle za debelim bobrovim kožuhom. V svetli sobi se bo zasmejala rdečim licem pogrnjena miza, z mize bo zazvončkljalo božično drevesce, iz kota bodo pomežiknile jaslice. In zakurjena peč, ob njej mehka zofa, potice, medene in rozinove, vesele oči, smeh, veselje.

Plamen žareč, še višji, nedosegljiv. Dolgi dimniki tvornic pod njim kakor nizke, ugasle sveče. V nebo zajedeni stolpi, kupole, strehe palač in hiš — ob žaru tega plamena kupček igrač, ki so jih zmetali na dvorišče otroci.

Praznina, razlita od severa na jug, od vzhoda do zahoda, je vzdrhtela. Na samotni ulici je zastokalo v materinem naročju dete.

"Kruha!"

Ob mračnih zidovih opotekajoča se senca. Glava zavezana v ponosno ruto, krilo zakrpano, čevlji raztrgani.

"Ko dobiva prenočišče, Zorka, bo tudi kruha dovolj."

Dolga, dolga pot od kolodvora. V noč hropeči vlaki, natrpani do zadnjega kotička. Vlaki drveči, z iskrami temo sekajoči, pobliskavajoči v diru sredi snežnih ravnin, kakor da se ne bodo ustavili nikdar. V srce režejo brlizgi lokomotiv. Brezdomci in potniki so, ki se vozijo to noč; vozili se bodo, ko bo zasijala že zora, ko se bo posmejalo na nebu solnce, ne njim, s snegom obloženim drevesom ob progi.

"Mama, mene zebe."

Zeblo je punčko že na vlaku. Strmela je skozi zakajeno steklo in usta so se ji zaokrožila v smehljaj samo, kadar so se prikazala nad plitvo reko počivajoča kolesa v globeli samevajočega, z ledom omreženega mlina. Mama je slonela v kotu in ihtela. Tako je ihtela vsak dan, mesec dni, odkar ji je zasulo v rudokopu moža. Z možem so zasuli tudi njeno in otrokovo življenje. Veliko je ljudi, preveč, kakor listja in trave jih mrgoli. In vsi potrebujejo strehe. Zato je treba vsak prostorček izrabiti, vsak kotiček napolniti, vsako luknjo nabasati do vrha. Kdor je zdrav, kdor dela, naj tudi živi — v luknji ali kjerkoli. Ti, ženska z otrokom zakaj živiš tu? Mož ti je umrl, zbolela si od žalosti —na cesto, drugod si išči stanovanje. "V to luknjo pridevа midva, jaz in moj mož in najini otroci — tako so mi napisali na ta-le papir. Če ne verjameš, pa poglej."

"Mama — —"

Tiho, otrok! Kapljale so solze po blatni cesti do vlaka, v zakajenem vagonu, s kolodvora po poti do tete Brigite — zdaj pa se ne spodobi več, da bi jokala, Zorka. "O Marička, kaj pa je tebe prineslo ravno nocoj k nam? Ne morem ti pomagati, ljuba moja, saj sama vidiš, da se gnetemo v kuhinji kakor sardine v sodu. Včeraj je prišel brat in še zanj sem komaj poiskala prazen kotiček. Ni prostora, ni prostora! Naprej pojdi, ljuba moja, dobila boš prenočišče in dela — saj so ljudje dobri in usmiljeni."

Brezdomci ne jokajo. Ne jokaj, Zorka! Če ni bilo prostora pri teti Brigiti, se bo dobil prostor drugod. Samo ozka luknjica, meter dolga deska, nad njo streha. Dolgo in široko je mesto, dolge in široke so hiše meter dolga deska pod streho je pa kakor kaplja v morju.

Tam, tista hiša, kako se ji svetijo okna! In petje se čuje, glasovir, gosli, citre. Ali vidiš, Zorka, ali slisiš? Tja, tja! Mleko in med se cedi tam, pojdimo, da bomo deležni mleka in medu še mi brezdomci.

Omahujoča senca v vežo, po stopnicah navzgor, na vratih s prstom prav rahlo in spodobno: trk, trk, trk!

"Ojej!"

Ali so se odprla vrata v nebesa ali v Miklavžev raj?

"Mama, božično drevesce, lučce!"

Prezgodaj iztegaš ročico, Zorka — potrpi nekoliko!

"Prosim, gospa, če bi — —"

Široka lica, začudene oči, napenjajoče se grudi.

"Tu ni prostora za sodrgo— ali jo vidite, strašilo, Bog se usmili! Drugam pojdi, ženska — saj so ljudje dobri in usmiljeni."

Pa zbogom, gospa, in zdravi ostanite!

Samo pomota je bila, veš, Zorka, nič drugega. Kdo na svetu se še ni zmotil? Zablešči se včasih človeku iz daljave, misliš, da je zlato, ko stopiš pa blizu, stojiš pred kupom žerjavice in pepela. Saj je mesto veliko in ta hiša ni ne prva ne zadnja.

Zakaj si se nasmehnila, Zorka?

"Tam, mama — —"

To bo prava pot, otrok moj, da. Hiša, kjer svetlobo zagrinjajo in je ne razkazujejo ljudem. Goljufiva je bila sijajna lupina — skromna skorjica bo imela ključ do jedra. Čim globlje pa tiči jedro, tem slajše je.

"Prosim, gospod, če bi —"

Tolst obraz, napet telovnik, roke v hlačnih žepih.

"Kaj kaj, kaj? Kaj brbljaš?... Da ne poznajo ljudje sramote! Taka predrznost, slišite, in nocojšnjo noč! Opoteka se, pa si še upa nadlegovati poštene ljudi. Ne, pijank ne bomo prenočevali — nič se ne izgovarjaj, da si samo trudna in lačna, poznamo take tičice. Naprej pojdi — saj so ljudje dobri in usmiljeni. Tam so vrata!"

Pa brez zamere, gospod, in zbogom!

Človeško srce, z upanjem napolnjeno, je kakor žoga: Vrzi jo ob tla — ne bo se ubila; stopi nanjo — ne bo počila. Kakor žoga se dviga odbito in poteptano upanje — iz tako trpežne kože je zvito to ubogo človeško srce.

"Naprej — saj so ljudje dobri in usmiljeni."'

Če je bilo svetlo jabolko črvivo, če je glodal v črni hruški črv, bo pa lesnika morda še nenačeta od črva in zato tembolj okusna.

"Tja, mama — —"

Tja, Zorka, seveda. S smehom in veseljem nabasana hiša, la brizga smeh se še iz svetlih špranj ob zagrnjenih oknih, da pljuskajo iz veže veseli vriski in se pozibava nad vegastimi durmi okrogla, z zeleno lučjo nalita buča.

"Prosim, če bi — —"

Nič?

"Ali imaš denar, ženska?"

Torej nič?

"Ajde, ajde k vragu, ko pa ni prostora. Bil bi prostor, pa ti, ženska, nimaš denarja. Drugam se obrni — saj so ljudje dobri in usmiljeni."

Ti si se zopet nasmehnila? Zorka? A tvoje ročice so mrzle kakor dvoje ledenih sveč, in kakor da nimaš v licih niti kaplje krvi več, Zorka.

Dokler bo dihalo materino srce, se nič ne boj, Zorka. Še nikoli se ni zgodilo, da bi zmagal obup nad materino ljubez-

...jo. Vse boš dobila, Zorka: kruha in gorko posteljico; in videla boš jaslice tako lepe, kakor jih lepših še niso videle človeške oči: Jezušček v jaslicah Marija in Jožef v hlevčku osliček in voliček, pred hlevom, pred jaslice došli pastirji z ovčkami ob nogah in z jagnjeti v naročju, na zelenem mahu zlati soj nad hlevčkom žareče zvezde, ob zvezdi prepevajoči angelčki z vztrepetavajočimi belimi perotnicami. Ko boš videla te jaslice, Zorka, se bodo ogrele tvoje mrzle ročice in nikoli več te ne bo zeblo v drobni obrazek.

Kam še ni potrkala roka? Do katerih vrat se še ni povzpela omahujoča senca?

"Naprej — saj so ljudje dobri in usmiljeni."

Kako — naprej? Mesta je konec; na zadnja vrata zadnje hiše so potrkali tresoči prsti. In tam zunaj po neizmerni planjavi razlit led, sneg, mraz.

Iz mraka svetla čelada stražnika.

"Gospod stražnik, zaprite me, da ne zmrznem z otrokom na cesti."

Strog pogled, roka na držaju sablje.

"Koga pa si ubila ženska?"

"Nikogar nisem ubila."

Oster kašelj, roka na brkih.

"Potem se pa nikar ne šali, ženska, in hodi, hodi!... Pošteno se ga je nalezla, baba pijana, že nocoj — kako bo omahovala šele jutri!"

Nazaj v mrak ugasila čelada, zlovešči zvenk sablje ob asfaltovi tlak.

"Mama — —"

Samo nekoliko še potrpi, Zorka — in pod streho bodo stopile trudne noge.

Široka streha, v noč zasekana do samih zvezd. V mestnih ulicah med zidovi prhutajoči mraz se vali tu razgrnjen na široko med belino snega preko dremotne planjave. Voda tiho, med visokima bregovoma sanjajoče reke zamrzla: na dnu odsev luči z dolgega mostu. Tu v snegu, Zorka, tu v samoti — kaj trepečeš? Dolgo so hodile noge, dolgo je iskalo srce. Zdaj so prišle noge do cilja in srce je našlo, kar je iskalo. Bela postelja, bela odeja. Jaslice. Sanje.

Plamen do neba, plamen iz snega, plamen z biseri posut, da se leskeče postelja, da se leskeče tvoj obrazek, Zorka.

Iz plamena mil smehljaj:

"Ali bi rada k jaslicam, Zorka, mati?"

Iz plamena bela, ljubezniva ročica:

"Stopita!"

Kres ogromen — en sam gozd vzletelih bliskov od zemlje do zvezd. Noč svetlejša od dneva — božična noč.

Edino sredstvo, prijetno in uspešno je, vreči se k nogam križa, ga objeti in se ga držati ponižno in zaupno. Rešitev bo prišla že tu na zemlji, ne dvomimo, na vsak način pa kmalu, kajti vse življenje je kratko....

Res, glej, že žari zarja večnosti, že obseva višave nastopajoče jutro! Preljubi se ne mudi in pride.

V tej zapuščenosti, neubratnosti in grenkobi se kaže jasno načrti božji, česar se moramo vedno spominjati.

S tem, da nam pristudi zemeljsko, hoče Gospod, da ne bi imeli smisla za kaj drugega kokor za nebeške stvari. "Iščite, kar je gori, mislite na to, kar je gori, ne pa to, kar je na zemlji."

Bog noče, da bi našli tu na zemlji tudi eno samo popolno in trajno veselje. Povsod, celo v pobožnosti je trnje namešano med rože in žolč med sladko pijačo. Nič ne more zadovoljiti našega ubogega srca, nič ne potolaži naše žeje. "Umiram, ker ne morem umreti," vzkliknila je sveta duša v hrepeneju po Bogu, ki ga ni mogla videti.

— "Dobro nam je tukaj biti, naredimo tri šotore!"

— Ne, ne, dvignite se, ura še ni prišla. Še morate v prognanstvu, v dolini solz! Popolnega miru ne najdete razun v večni domovini!

"Mnogo je kristjanov, ki jih Bog kliče k velikim žrtvam, duhovnike, device, apostole, redovnike. Bog jim veleva zapustiti očeta in mater, brate in sestre in pozabiti očetovo hišo: "In pozabi svoje ljudstvo in hišo svojega očeta." Trenutek ločitve je pretresljiv, zakaj narava ima prečudno moč nad našimi srci. Odpoved ved, slovo, prijetni jok, to udarja s strašno silo na srce in vžiga v prsih pekoč ogenj. Oči se polnijo s solzami in naravno trpljenje dosega grozovit vrhunec. Ta trenutek slovesa je morda včasih hujši kakor oni, ko kristjan v navdušenju za boje in mučenje vpričo preganjalcev in krvnikov žrtvuje svoje življenje. Prvi prizor ločitev s svojo neizmerno žalostjo, s svojo krutostjo, ki pretrese vso našo notranjost, ta pokaže jasno kristjanu žrtev v vsej velikosti, da okuša že v tem brezmejno grenkost.

"Kdo uide taki uri smrtnega boja v srcu? Deklica, ki zapusti domače ognjišče, da gre v samostan, misijonar, ki zapušča domovino, vojak, ki ga dolžnost iztrga sladkostim družinskega življenja in ga kliče na bojno polje, oče in mati, ki vidita, kako smrt napravi praznoto v zibelki in hiši, vsak človek okusi ure takih težav, ure, ko bijeta narava in milost krvav boj, boj, ki vlada v življenju, da ga očiti in posveti.

"Kadar pride tudi za nas taka ura, spomnimo se zgleda apostolovega. Recimo tudi mi onim, ki se strašijo naših žrtev: "Kaj delate, da se jokate in žalite moje srce. Saj jaz nisem samo pripravljen zvezan biti, temveč tudi umreti zavoljo imena Jezusovega." Okrepimo se in bodimo pripravljeni na vsako žalost zaradi imena Jezusovega. To je trpljenje, ki tvori ceno in vrednost življenja.

"Naj vzdihuje narava, naj trga ločitev srce, naj se tope oči v solzah, Bog nam odpusti to slabost. On obsoja le tiste duše, ki jokajo brez upanja ali ki se ne znajo dvigniti in prijeti s pogumom kupe, v katero je natolčila njegova roka grenke pijače. Ozrte se na Zveličarja ob grobu Lazarjevem, poglejte Marijo ob vznožju križa.

"Jokajte, toda dvignite se zopet! Upajte, bodite srčni in upirajte pogled v nebo!"

Na poti v večnost

Spisal L. Poulin.

Prevod iz francoščine — po enajsti izdaji.

VIII.

Smrtni boj srca.

Zakaj mori našo dušo včasih taka praznota, taka glodajoča skrb, stud in negotovost? Zakaj nastajajo v duši temne noči, zakaj ta smrtni boj srca?

Ti si srečen, življenje se ti smeji nasproti in te vabi na praznik, tvoje domače ognjišče ti nudi gorko srečo in vse ti gre po željah, zakaj tedaj včasih otožnost, (Koliko ljudi bi moglo biti srečnih od sreče, ki se na svetu izgubi, je zapisal Balzac.) pobitost, zakaj vzdihi in brezpredmetne solze?

Še več! Ti si kristjan in se bojiš Boga. Gospodu je odločeno mesto v tvojem srcu in ti mu služiš. In vendar te slišim vzdihovati. "Zakaj si žalostna, moja duša, in zakaj me plašiš?"

Morda si v vrstah pravičnih in tvoja duša se celo trudi po strmi, veličastni poti krščanske popolnosti. Popolnoma, to je iz vseh svojih moči hočeš delati v slavo božjo....

Kljub temu pa lega trpkost na tvoje srce, obdaja te neznana žalost, da zamrje smehljaj na ustnicah in da se čuti srce v skrivnostnem strahu na vrtu Oljske gore. Bog se umakne tvojemu pogledu, nebo se pooblači in ni je jasnine nad teboj. Trpljenje obvlada vsako vlakence najskritejših globin tvojega bitja in te križa na najbolj skrivne in neznane načine. Nihče te ne more umeti; sam ostaneš s svojim angelom v gluhi noči.

Rajši se govori o svoji bolesti so bolečine, ki jih trpi duša kristjanova in ki ni zanje izrazov, da bi jih razodela. Potrpežljivo se pomudi pri svojem božjem Učeniku in združi se z njim brez besed v njegovem svetem smrtnem boju. Trpeti je treba neprestano. To je zmagovit in nezadržen zakon.

Vendar pa se vse prenaša, dokler smo gotovi sami sebi, dokler nam vest daje dobro spričevalo in dokler nas glas božji v svetišču duše podpira in krepi.

Kadar pa se Bog umakne, kadar vest, kakor nemiren kompas, ne kaže več miru, kadar se bojazen, nezmiseln strah, otožnost in tesnoba polaste srca, tudi najboljšega, kadar dušo nadleguje in mrači tisoč skušnjav v dvomu in obupu, kam tedaj?

O Bog, kako grenke, kako mračne ure! Rahločuteče duše jih poznajo in se boje teh poizkušenj, tega notranjega mučeništva. Svetniki so to poizkusili in vdano vzdihovali. Tedaj res zavlada "črna noč", kakor je nazval sveti Janez od Križa svojo knjigo, ki v njej govori o tej dušni zapuščenosti.

V samoti tihi često Bog
Izbere dušo čisto si;
Prek izkušnjav in prek nadlog
Jo pelje k svoji radosti.

Zato, ker njemu draga je,
Izvoli jo, ji milost da,
Da bolj ponosna, blaga je,
Da zanj bolj krvaveti zna.

Uboga in brez vse moči
In pred ljudmi ponižana
Naj išče luči, naj teži
Bolj z Bogom biti bližana.

Telo ubogo, ki je v njem,
Pod bolečino zgrudi se.
A skrito je takrat ljudem,
Da duša z jokom hrani se.

Da jo poskusi, muči jo
S trpljenjem novim dan na dan.
V ljubezni svoje luče jo
Uči: Glej prah! mojih ran!

Ne neha božja se strogost.
Si duša mir želi? Zaman!
Bojuje se? Ostrejša ost
Jo zmaga! Mir? Je bolj strašan.

Z gotovo rani jo roko
V vsakteri stvari, ki ceni
In ljubi jo. Kako težko
In nedoumno nam — živi!

V postavo dela vklenjeno
Kot jeklo oblikuje Bog
To dušo; vso razbeljeno
Jo kot rezilo kuje Bog.

On vedeti če kot sodnik,
Bo li v viharju vztrajala,
Zakaj On tudi bo plačnik,
Če se ne bo omajala.

O blagor ji, če brez tožba
Trpi, ko pride smrt po njo,
Smehljaje Bog ji roko da:
Tako pripelje jo v nebo.

Manuel.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim in žalostnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 25. novembra umrl moj ljubljeni soprog in oče peterih otrok g.

Jurij Stefanič.

Bil je previden s sv. zakramenti za umirajoče in dne 29. nov. pokopan na tukajšnjem katol. pokopališču. Prerano umrli je dolgo časa bolehal za jetiko. Rojen je bil v vasi Dobravice št. 22, občina Podzemelj, okraj Metlika na Dolenjskem, kjer zapušča enega brata, tukaj v Golden, Colo., pa mene, žalujočo soprogo in 5 malih otrok.

Spadal je k društvu sv. Roka, št. 113, K.S.K.J. Denver, Colo. in k dr. sv. Jurija, št.103, Zapadne Katol. Jednote.

V prvi vrsti se zahvaljujem cenj. društvu sv. Roka, za izkazano zadnjo čast pokojnemu svojemu sobratu. Hvala družinam John in Josip Mehlin za darovane rože in istotako hvala za darovane lepe rože tukajšnji šoli, ker za časa pogreba ni bilo šole, da so šle vse učiteljice na pogreb.

Pokojnika priporočam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem v molitev in blag spomin. Svetila mu večna luč!

Žalujoča:

Mary Štefanič,
soproga.

Golden, Colo., R. 2. Box 174,
dne 11. dec. 1922.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Globoko in potrtega srca naznanjam vsem prijateljem in znancem vest o smrti mojega ljubljenega soproga

Antona Kalčič-a,

katerega je Bog poklical k Sebi dne 27. nov. t. l. v starosti 53 let. Pokojnik je bil doma od Sv. Matije na Primorskem; spadal je k društvu sv. Jožefa, št. 7, K.S.K.J. Tukaj v Pueblo zapušča ženo Cilko in sina Antona. Pogreb se je vršil dne 2. dec. t. l. iz dvorane sv. Jožefa.

Zahvaljujem se vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, kakor tudi onim iz Trinidad-a za krasne darovane vence in za vdeležbo pri pogrebu. Naj Vam Gospod Bog obilo poplača Vašo dobroto. Zahvaljujem se tudi cenj. društvu sv. Jož fa za udeležbo pri pogrebu.

Ljubljeni in nepozabni, dragi mi soprog! Počivaj v miru v tej hladni ameriški zemlji in večna luč naj ti sveti.

Žalujoča:

Cilka Kalčič, žena.
Anton Kalčič, sin.

Pueblo, Colo., 2. dec. 1922.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim in potrtim srcem naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da nam je kruta smrt vzela iz naše srede, po kratki in mučni bolezni v grlu, našo priljubljeno hčerko in sinčka

Mary in Charles Sustaršič.

Mary je bila rojena dne 10. januarja 1915. v East Heleni, Mont. Umrla je den 5. decembra 1922 v Prosser, Wash., po 3 dnevni bolezni davici.

Charles je bil rojen dne 16. avg. 1920 v Prosser, Wash. Umrl 8. dec. 1922 po 5 dnevni bolezni.

Najiskrenejša zahvala onim, ki so nam pripomogli in nas tolažili v tem žalostnem času. Vama, draga nam hčerka in sinček pa želimo: Spavajta mirno v svobodni ameriški zemlji! Spomin na Vaju bomo vedno ohranili. Na zopetno svidenje tamkaj nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

Anton in **Mary Sustaršič**, starši.
Tony, Rudy, Steve, Andy, bratje.
Katy, sestra.

Prosser, Wash., dne 12. decembra 1922.

Lokalne vesti.

— Na Božični dan, dne 25. decembra bodo v naši cerkvi sv. Jožefa svete maše v naslednjem redu:

Prva sv. maša (peta) ob 5. uri zjutraj, s sledečim petjem: 1.) "Adeste Fideles", pojejo mašni strežniki. 2.) Latinska maša, J. N. Bartholomeus. 3.) "Laetentur coeli"—R. Zupanec. 4.) "Pastirci le hitro iz spanja!"—R Zupanec. — Tihe sv. maše se vrše ob pol 7ih in in 7.—Pri 8. sv. maši se bo pelo samo slov. božične pesmi in sicer: "Raduj, človek moj!" "Slava na višavi!" "Pastirci ne spite." "Nocoj nebeška luč nam sveti." — Pri 9. (šolski) maši pojejo otroci. — Pri 10. slovesni sveti maši se bo pelo isto latinsko mašo kot zjutraj. Sklepna pesem bo slovenska božična: "Angeljsko petje."—Popoldne ob pol 3. uri se vrše pete litanije Matere Božje.

Ker je Božič največji praznik v cerkvenem letu, zato je dolžnost vsakega vernega kristjana, da se s pobožnostjo ta dan vdeleži treh sv. maš. Kakor iz zgornjega sporeda razvidno, je naš vrli cerkveni pevski zbor izbral za letošnji Božič naj lepše pesmi, ki bodo poveličevale službo božjo. Pričakovati je torej, da bode tudi letos na Sv. dan naša slovenska cerkev pri vseh službah božjih polna vernikov.

— Dne 21. jan. 1923 popoldne in zvečer priredi Pevski zbor cerkve sv. Jožefa v "Slovenia" dvorani koncert z dvema zabavnima igrama. Dne 4. febr. se bo pa to prireditev obnovilo v Waukeganu, Ill., da se na ta način odzovemo waukeganskim igralcem in pevkam povodom njih minule prireditve v Jolietu v korist naše cerkve.

OBOŽEVALCI DREVES.

V notranjščini Cejlona (Azija) prebivajoo Cingalezi, ki ne verjamejo v zdravila belokožcev. Oni verjamejo v duhove dreves, ki skrbijo za njihove zdravje. Če na primer kdo oboli, tedaj okrasijo deblo drevesa s cvetlicami, napravijo ogenj v katerega mečejo jazmin in darujejo mlado kozo. Mi tu v Ameriki ne obožavamo dreves na ta način. Mi jih le visoko cenimo, vendar rabimo njih ljubje ali listje ter jih primešavamo v naša zdravila. Zmesi v Trinerjevem zdravilno grenkem vinu so izključno iz rastlin. To zdravilo, neprekosljivo za slab tek, slabo prebavo, pline v črevesju, glavobol, splošno pobitost in podobne želoděne nerede ne vsebuje prav nobenih kemikalij. Isto je izvrstno zdravilo, brez katerega ne morete biti, ako hočete biti dobre volje na božične praznike. Vsak lekarnar ali trgovec z zdravili ima Trinerjeva zdravila v zalogi. Ali imate že Trinerjev stenski koledar za leto 1923, ki je prekrasno umetniško delo? Če ga še nimate, pošljite 5c za pokritje poštnine na Jos. Triner Company, Chicago, Illinois. **Voščimo vsem vesele božične praznike!** Advertis.

SVOJI K SVOJIM!

Podpisani toplo priporočam rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v Pueblo, Colo. svojo **trgovino z obleko za moške in otroke**; v zalogi imam tudi veliko izbero **čevljev za ženske**; sprejmem tudi **naročila za nove moške obleke po meri.**

JOHN GERM.
Slovenski trgovec.
817 East C. St. Pueblo, Colo.

PRISELJEVANJE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO
je bilo 1. julija t. l. odprto
Pišite meni da Vam naredim pravilne in dobre prošnje.
Če oseba ne pride povrnem denar.
Ne odlašajte da ne bo kvota zopet izčrpana.
MATIJA SKENDER
javni notar
za Ameriko in stari kraj
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

NE PUSTITE

se podleči boleznim, katere so še ozdravljive; operacije so nevarne, ter v 95% slučajih nepotrebne. Ako ste bolni, oprimite se naravnega načina zdravljenja-**Kiropraktike.**

Kiropraktično zdravljenje je naravno (brez medicin, ali operacij), s katerim se da doseči uspešno zdravljenje pri kroničnih in akutnih boleznih, pri katerih so bila že vsa druga brezuspešna. Na stotisoče bolnikov se dnevno obrača in poslužuje tega zdravljenja, potom katerega ozdravijo v primerno kratkem času. V takih slučajih, ako hočete ozdraviti se obrnite na domačega, ali slovenskega kiropraktorja.

DR. JOS. M. JEVNICK, D. C. Ph. C.
805 N. Chicago St. **Joliet, Ill.**
Uradne ure: 9—11 dop. 2—4 pop. in od 6—8 zvečer.
Ob nedeljah od 9—10 dopoldne.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem v Chisholmu in okolici želimo

vesele božične praznike
in srečno ter uspešno
Novo leto 1923.

First National Bank
Chisholm, Minnesota.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.
Telefon 1048.

Naročnina:

Za člane, na leto	$1.20
Za nečlane	$2.00
Za inozemstvo	$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.
Mainted by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:
1004 N. Chicago St. JOLIET, ILL.
Phone: 1048

Vsem uradnikom(icam) krajevnih društev, cenjenim članom in članicam K. S. K. J.

ŽELIM VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE, TER SREČNO, VESELO IN USPEŠNO NOVO LETO.

Josip Sitar, gl. predsednik K. S. K. J.

PRAV VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE, TER SREČNO, VESELO NOVO LETO!

želim vsem odbornikom in odbornicam krajevnih društev, vsemu članstvu naše Jednote in prijateljem ter znancem!

Josip Zalar, gl. tajnik K. S. K. J.

Uredništvo in upravništvo "GLASILA K. S. K. JEDNOTE"

želi vsem glavnim odbornikom K. S. K. J., starim in novim odbornikom(icam) krajevnih društev, vsemu članstvu naše Jednote, sotrudnikom in čitateljem lista ZDRAVE, VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO.

Ivan Zupan, urednik.

Kampanjski glasovi.

KAJ MISLI KATOL. ČASOPISJE O NAŠI KAMPANJI?

V 145. številki znanega katoliškega lista "Edinost", ki izhaja v Chicago, Ill., je bil na uredniški strani priobčen naslednji uvodnik glede naše velike kampanje za pridobitev 3000 novih članov(ic) obeh oddelkov.

Veseli nas, da je našla naša velika kampanja odmev in zanimanje tudi v drugih krogih, oziroma med našimi somišljeniki in prijatelji.

Iskreno želimo, da bi obrodil navedeni članek "Edinosti" v krogu njegih čitateljev in splošno med katoliškimi Slovenci v Ameriki — obilen sad! Čim več nas bo skupaj pod enim praporom, tem močnejši bomo v borbi tudi za našo versko stvar. Gori omenjeni uredniški članek se glasi dobesedno sledeče:

"Za večjo in močnejšo K. S. K. J.!

Naši verski nasprotniki prav radi špiknejo katoličane, da smo nazadnjaki in zaspanci. Da smo katoličanje nazadnjaki zato, ker smo katoličanje, ta dokaz nam naši nasprotniki še vedno dolgujejo in ga tudi bodo, dokler te trditve ne prekličejo in ne spoznajo, kako globoko so se motili, ko so nas psovali z nazadnjaki.

Ne moremo pa tako krepko zavrniti naše nasprotnike, kadar nam zabelijo pod nos, da smo zaspanci. Ne rečem in ne mislim s tem vse ameriške slovenske katoličane, lahko pa in z dokazi podprem, da velika večina slovenskih katolikov v Ameriki je zaspana — spi spanje pravičnega — in ne agitira prepridno za katoliške ideale. Pa če bi mi hotel kdo izpodbiti ta dokaz, mi bo ostal proti-dokaza prav tako dolžan, kakor nam dolgujejo dokaza naši verski nasprotniki, ko trdijo, da smo katoličani nazadnjaki zato, ker smo katoličanje.

Priznam, da biti odločen in izrazit katoličan v današnjih dneh, ko se celo peklo zaklinja proti krščanstvu in njeni Cerkvi ni brezpogumna stvar. Toda, tedaj, ko je sila, ko se bije ljuta bitka za obstoj, tedaj je treba rekrutov, svežih moči, da branijo to, za kar se bije boj. Zato je pa danes tisti katoličan, ko se postavi odločno v boj za krščanstvo proti njegovim sovražnikom velik junak v očeh vseh prevdarnih katoličanov.

Naši sovražniki mobilizirajo svojo vojsko že desetletja med našimi rojaki v tej naši novi domovini. Imajo svoje podporne jednote, za katere neprestano rekrutirajo nove sile. V vsaki naselbini imajo svoj "Recruiting Office." V spretnosti jih je v resnici težko prekašati. Najprvo rekrutirajo novinca v svojo Jednoto. Ko je v tej Jednoti nekaj časa, skrbi prav pridno jednotino glasilo, da mu nalije novega protikrščanskega prepričanja v srce. Ko mu ta nekoliko omami dušo in srce, ga rekrutirajo v socialista in njih cilj je dosežen. Tako naši nasprotniki dan za dnem delajo. In mi...?

Mi pa — smo spali in spimo! Kar javno izpovejmo brez sramu! Če mislimo to tajiti, varamo samega sebe, to se pa nam ne bo izplačalo! Sprejmimo ime zaspanci, ker ga resnično zaslužimo, če tudi ne vsi — a velika večina ga. Poprej, ko zamoremo naše sovražnike prijeti za dokaz, se moramo požuriti, da si otresemo zaspanost iz svojih ram. Po tem pa jih lahko primemo za jezik.

Na drugi strani pa lahko s korajžo stopimo pred naše sovražnike in pred celi svet če potreba, in lahko vedno dokažemo vsem, da mi katoličanje nismo res nazadnjaki zato ker smo katoličanje — ampak ravno obratno, veliki naprednjaki pred brezverci, ki so zavrgli svojega Boga in mu odpovedali zvestobo. Mi pa kot verni kristjani imamo še ta dragoceni biser svojih očetov in mater sv. vero in svojo narodnost, — smo naprednjaki, in ne nazadnjaki!

Nobenega Slovenca, katoličana naj ne bo nikdar in nikjer potreba biti sram zato, ker je katoličan. Ampak ravno nasprotno ponosen naj bo, da je ta biser obdržal v svojem srcu, medtem, ko ga nekateri mečejo proč. Nikjer in pred nikomur naj ne bo Slovenca, katoličana sram, nositi na svojih prsih znak katoliškega ali cerkvenega znaka. Kdor se tega sramuje, je velik "slacker" bojazljivec. Kdor se ti posmehuje radi kaj takega, tisti ni vreden niti tvojega pomilovanja. Takega človega, ki te hoče zbadati radi kaj takega ignoriraj — prezri! Od pristnih Amerikancev sploh kaj takega ne boš doživel. Kaj takega znaš doživeti le med kakimi propadlimi barabami, ki svoje pameti in jezika več kontrolirati ne znajo.

Te dni se je otvorila pri največji SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI KAMPANJA ZA POMNOŽITEV ČLANSTVA. List Edinost, kot katoliški list, si ob tej priliki šteje v dolžnost dvigniti svoj vabilni glas med vse svoje cenjene naročnike in čitatelje, da naj vsak in vsaka pristopi tekom te kampanje sam ali sama v KRANJSKO SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO, če ste pa sami že v tej Jednoti skušajte nagovoriti za pristop v Jednoto svojega prijatelja ali prijateljico. Če to naredimo, tekom tega časa, bo naša KATOLIŠKA PODPORNA JEDNOTA ne samo mogočna ampak tudi mnogo večja od vsake nasprotne in mi pa katoliški Slovenci v Ameriki bomo oprali svoje ime, da nismo res zaspanci — ampak agilni in delavni za katoliško stvar in katoliške ideale.

Za vsako stvar, ki temelji na katoliških principih smo še vedno bili in tudi vedno bomo. Iz tega stališča smo tudi za večjo in močnejšo KRANJSKO SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO, ker umevamo, da večja katoliška Jednota pomenja večjo moč na naši skupni fronti, ki je, če se tudi tu pa tam malo razlikuje, nazadnje ena fronta — ena sama katoliška fronta! Zato kličemo vsem svojim čiateljem in naročnikom: vsi ki še niste člani te mogočne Kranjsko Slovensko Katoliške Jednote, vsi pod njeno okrilje! Čitatelji, ako v vaši naselbini ni še lokalnega društva te Jednote, skrbite, da si ga ustanovite prej, prej ko mogoče. Vsem še enkrat krepko: naprej za večjo in močnejšo K. S. K. J.!

Rojaki katoliški Slovenci! Naša rešitev, naš napredek vse to leži edino v močnih katoliških društvih in Jednotah in v močnem katolikem tisku. Zato agitirajmo, zato delujmo in naši cilji bodo doseženi! S tem napredkom se bo ojačila tudi armada katoliške Cerkve. Katoliška vera bo dobivala zopet močna tla med našimi sedaj zapuščenimi rojaki, zato bodo skrbela katoliška društva in katoliški tisk. Močnejša tla bo dobila tista vera o kateri piše Dr. Ruville: "Katoliška vera je človeškemu življenju taka podlaga, da ji ni para med vsemi verami na svetu v pravičnosti in njenih lepih naukih za življenje!—"

OKLIC

na članstvo društva sv. Frančiška Sal., št. 29, Joliet, Ill.

Ker smo čitali v št. 50 Jednotinega "Glasila" pomenljiv članek "Posnemanja vredno!", kakor tudi apel raznih društev naše Jednote za pridobivanje novih članov(ic).

Ker se je kampanja pričela dne 1. decembra za dosego 1000 novih članov(ic) odraslega, in 2000 članov(ic) mladinskega oddelka.

In ker društvo sv. Frančiškega Saleškega št. 29 ni o tem ničesar odločilo na svoji letni seji dne 3. decembra,—se je dne 17. t. m. sestal društveni odbor in sklenil, da ima vsak novopristopli član(ica) za nedoločen čas **prost pristop** v društvo sv. Frančiška št. 29, kajti omenjeno društvo je bilo že večkrat v tekmi za dosego razpisanih nagrad, in večkrat se nam posrečilo doseči naš cilj. — Zato bratje, na noge tudi sedaj, v tej veliki tekmi, da zopet odnesemo kako nagrado najsi bo že v odraslem, ali mladinskem oddelku.

Dasiravno naše društvo vedno raste, vendar ne smemo mirovati, ampak naš cilj naj bo, da se nas bo v bližnji bodočnosti zbralo pod novo zastavo društva sv. Frančiška Sal. najmanj **petsto** članov(ic) odraslega, in enako število mladinskega oddelka. Mi iskreno želimo, da ko bomo prihodnje leto blagoslovili novo zastavo našega zaščitnika, sv. Frančiška, Sal., da bi nova zastava o priliki blagoslovljenja imela pod svojim okriljem 1000 članov(ic) v vsakem oddelku.

Da se nam pa zgoraj omenjeni načrt uresniči, je treba, da vsi zanj agitiramo, kajti polje je še veliko, in najdejo se še rojaki, ki bodo z veseljem pristopili v tako veliko in napredujoče društvo. Treba je le, da jih seznanimo, kako koristno je biti pri društvu pri katerem se deli v slučaju bolezni lepa podpora, in v slučaju smrti pa priskoči na pomoč naša slavna K. S. K. J., kot dobra podporna mati svojih otrok; saj je že od vstanovitve dosedaj izplačala **$2,137,336.00** in ki je že **nad 100% solventna.**

Dragi rojak(inja)! Ali ni to ogromna svota? Dva milijona sto sedem in trideset tisoč tristo šest in trideset dolarjev? Pomisli, koliko solza se je že o tem utrenilo; težav in stroškov olajšalo, ko poseže bridka smrt, in si izbere enega, ali drugega iz družine da nastanejo gotovi stroški. In ko potrka društveni zastopnik na vaša vrata, in vam prinese ček, s katerim si vsaj nekoliko olajšate vaš tužni položaj. — Kolika pomoč in tolažba! —

Kako je pa žalostno, ako eden, ali drugi umrje, ki ni pri nobenemu društvu in nima ne sredstev, ne prijateljev, da bi mu saj skromen pogreb preskrbeli! — Pomislite vse to, in ne odlašajte, ker prekmalo ni nihče zavarovan. — Žali Bog, dosti jih je pa, ki so zlati čas že zamudili, da se danes kesajo, toda zanje je že — prepozno.

Cenjeni rojaki(nje)! Ko vas naš društveni član obišče, in vas nagovarja za pristop v društvo, ne odlašajte, ker je mogoče to za vas zadnja prilika in opomin, kojih ne prezrite, ampak pristopite v društvo in K. S. K. Jednoto.

Torej cenj. sobratje, na noge in na plan! Naše geslo naj bo: Vsak po enega novega kandidata za prihodnjo sejo, ki se bo vršila dne 7. januarja 1923. In ako se nam zgoraj omenjena želja posreči, bode to najlepši novoletni dar, položen na altar dr. sv. Frančiška Sal. št. 29, K. S. K. J.

Končno želimo vsem članom in članicam našega društva, kakor tudi vsemu članstvu K. S. K. J. vesele božične praznike, ter zdravo, srečno in zadovoljno novo leto 1923. Dalje želimo, da bi naša velika kampanja kmalo dosegla zahtevano število novih članov((ic) in se kmalo zaključila v popolno zadovoljnost vseh onih, ki se za to trudijo.

Sobratski pozdrav na vse članstvo K. S. K. J.

Društveni odbor:

Martin Težak, preds., **John Gregorich**, taj., **Simon Šetina**, zast.

Društvena naznanila in dopisi

Društvo sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill.

Dasi sem one člane, ki dolgujejo dva ali več mesecev že opominjal, da naj poravnajo dolg, jih s tem še enkrat opominjam, da za gotovo to storijo do 27. t. m., da mi bo mogoče predložiti čiste knjige v pregled nadzornikom. Kdor se ne bo oziral na ta poziv, se bo ž njim postopalo po društvenih in Jednotinih pravilih.

Sobratski pozdrav,

John Plut, tajnik.

Iz urada dr. sv. Cirila in Metoda, št. 4, Tower, Minn.

Društvo je imelo svojo redno mesečno sejo, dne 10. dec. in volitev odbora za prihodnje leto; članstvo se je seje udeležilo polnoštevilno. Izvoljeni so bili sledeči uradniki:

Predsednik Jožef Oblak; podpreds. John Dragovan; tajnik Frank Schweiger; zapisnikar John Zavodnik; blagajnik George Nemanich str.; zastopnik John Tekavec str.; gospodarski odbor: Marko Težak; Tom Erchul ml.; Joe Vajda; bolniški odbor. Frank Oblak, John Vajda, Štefan Ahčin; reditelja: John Zobec ml. in Tony Zobec; zastavonoše: John Tekavec ml., George Nemanich ml. Naše društvo je v letu 1922 izplačalo 550 dol. 50c. bolniške podpore. Dohodkov smo imeli letos $3075.91, stroškov pa $2914.12. Največ smo imeli stroškov v septembru, namreč $387.36. V blagajni imamo sedaj blizu $1,000.00. Naše društvo plačuje dnevno $1.— bolniške podpore. Rojaki in rojakinje, pristopajte zraven.

Tukaj v severni Minnesoti imamo že dosti snega in tudi dokaj občuten mraz, parkrat smo imeli že 28 stopinj pod ničlo in ravno danes, ko to pišem prav hudo burja brije, (kar brez brivske britve). Tukaj je umrla rojakinja Marija Erjavec, v tarosti 60 let, šla si je iskat zdravja k zdravniku Burns na Two Harbors, pa je podlegla težki operaciji; tukaj v Soudan zapušča že par let bolnega soproga in 3 sine, izmed katerih je eden že oženjen.

Z bratskim pozdravom,

Frank Sehweiger, tajnik.

Društvo sv. Petra št. 30, Calumet, Mich.

Društvo sv. Petra, št. 30, K. S.K.J., je imelo svoje letno glavno zborovanje, dne 10. dec.. Takoj po redni mesečni seji je predsednik Math F. Kobe sklical članstvo k redu in je ob enem z navdušenim govorom omenil pomen zborovanja, in priporočal, da naj vsi člani delujejo služno in z bratsko ljubeznijo za napredek društva in K.S.K.J.

Nato je tajnik podal poročilo poslovanja v pretečenih enajst mesecih t. l., na kar je sledila debata o različnih zadevah za izboljšanje društva. Sklenjeno je bilo:

1. Vsi člani(ice) na potnih listih, kakor tudi vsi oni člani(ice), kateri stanujejo izven društvenega sedeža, to je: kateri pošiljajo prispevke potom pošte, plačajo v mesecu januarju vsak po 25c., kot posebne stroške za celo leto.

2.) Vsi oni člani(ice), kateri pošiljajo prispevke potom pošte, naj isto pošljejo na društvenega tajnika, in on bo poslal nazaj pobotnico za sprejeto svoto.

3.) Član, kateri je bolan (na bol. podpori) ako je zmožen hoditi, mora biti pričujoč pri seji, ko se bo glasovalo glede njegove bolniške podpore; istotako je dolžnost bolniških nadzornikov, da se vsake seje vdeležijo; v slučaju da bi bil bolniški list predložen pri seji, pa da ni navzoč dotični bolnik, ali pa bolniški nadzornik, tak bolniški list bo odložen do seje v prihodnjem mesecu.

4.) Mesečni prispevki naj bodo poravnani najkasneje do 22. (dvaindvajsetega) dne v vsakem mesecu; član(ica), kateri ne bo poravnal(a) prispevkov do tega časa, bo njegovo (njeno) ime poslano s poročilom na glavni urad K.S.K.J., to pomeni, da bo suspendan(a).

Za tem je sledila volitev odbornikov za prihodnje leto 1923. Toda volitev ni šla tako gladko, kot je bila navada pred več leti nazaj, ko je bilo za vsak urad več kandidatov, kot imam prstov na roki; žali Bog, dandanes pa se vsak član boji prevzeti kak posel in katero si bodi odgovornost; dasiravno so vsi stari odborniki nagovarjali članstvo, da si naj izvolijo mlajše člane v odbor, kateri bi morda imeli več uspeha za pridobitev novih članov(ic), ampak vse priporočilo in vse opominjanje je bilo brez uspeha, tako, da navsezadnje so morali ostati v uradu vsi stari odborniki. Izvoljeni so bili vso soglasno, in sicer: Za predsednika Math F. Kobe, podpredsednik Math Likovič, tajnik in zastop. John R. Sterbenz, blagajnik Mike Klobučar; za nadzornike: Mih. Gregorčič, Jožef D. Grahek in Math Rogina. Maršal in vratar: Anton Bohte, v porotni odbor. Jožef Vidoš, John Smalcl in Frank Pantelo; nato je bilo zborovanje zaključeno.

Z bratskim pozdravom,

John R. Sterbenz, tajnik.
174 Woodland Ave.,
Laurium, Mich.

Društvo sv. Barbare, št. 40, Hibbing, Minn.

Naše društvo je imelo svoje glavno zborovanje dne 10. dec. t. l. Izvoljeni so bili sledeči uradniki:

Predsednik Peter Stark, podpredsednik Jos. Mušič, tajnik in zastopnik John Povsha, podtajnik Marko Stark, blagajnik Jakob Gerzin, bolniški načelnik Anton Kromar, za Chisholm: Math Geršič; za Morton Location Frank Mihelčič; za Kitzville Marko Marolt; pregledovalca knjig: Jos. Zajec Jakob Gerzin; zastavonoša Frank Strumbel, banderonoše; John Bukovec, Al. Pucelj ml., Anton Petrič ml.; maršal Martin Božič, redar John Arko.

Vesele božične praznike voščim vsemu članstvu.

Joe Zajec, tajnik.

VABILO.

Društvo sv. Jožefa, št. 41, K.S.K.J. v Pittsburgh, Pa., bode priredilo velik banket, dne

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, v državi Illinois, dne 12. januarja, 1898

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL. Telefon 1048.

RAZPOREDBA DENARJA PO SKLADIH:

Smrtninski sklad	$ 507,222.56
Rezervni sklad	449,525.45
Poškodninski sklad	12,548.15
Dolgotrajni bolniški sklad	30.25
Centralni bolniški sklad	1,744.25
Stroškovni sklad	4,786.72
Konvenčni sklad	9,308.10
Imetje odraslega oddelka 1. novembra 1922	$ 985,165.48
Imetje Mladinskega oddelka 1. nov. 1922	26,969.14
Skupno premoženje	$1,012,134.62

Skupno število članstva obeh oddelkov 1 novembra t. l. je znašalo 19,302.

SOLVENTNOST K. S. K. J. ZNAŠA 100.27%.

Od ustanovitve do 1. oktobra 1922 skupna izplačana podpora $2,137,336,00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St. Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Mchigan Ave., Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Francis J. Ažbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, st. 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Anton Nemanich, st. 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Težak, 1201 Hickory St., Joliet, Ill.
Frank Trempush, 42—48th St., Pittsburgh, Pa
John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna, Ave., Cleveland, Ohio.
R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
John Dežman, Box 529, Forest City, Pa.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon 1048.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago St., Joliet. Ill.

---

6. januarja 1923 v K. S. Domu zvečer ob 7:30. Ta bankot bo prirejen v proslavo 25 letnice društvenega obstanka.

S tem uljudno vabimo vsa cenj. sobratska društva in cenj. slovensko občinstvo, da nas pri tej redki slavnosti s svojim obiskom počaste. Sodelovalo bo iz prijaznosti sl. pevsko društvo "Prešeren."

Kličemo torej vsem skupaj: Na veselo svidenje dne 6. januarja na našem banketu!

Odbor.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 51, Iron Mt. Mich.

Stem poročam članstvu našega društva, da so bili na letni seji soglasno zopet izvoljeni vsi stari odborniki.

Želeč srečne in vesele božične praznike vsem članom(icam) K. S. K. Jednote, ostajam

S sobratskim pozdravom,

Anton Podgornik, tajnik.

Društvo sv. Alojzija, št. 52, Indianapolis, Ind.

S tem naznanjam imena odbornikov našega društva za prihodnje leto:

Predsednik Anton Grbajs, 2802 W. St. Clair St., podpredsednik Anton Sekula; I. tajnik Josip Urajnar, 2820 W. St. Clair St., II. tajnik Martin Česnik, blagajnik Frank Urajnar, zastopnik Jakob Strgar 768 N. Warman Ave., zapisnikar Anton Rudman; nadzorniki: Alojz Trušnik, Josip Smrdelj, Frank Radež ml., bolniški nadzornik Ignac Kunstek, organizator Alojz Rudman, poslanec Mike Ratkovič, zastavonoše: John Kovač, Fr. Markovič in Jos. Faletič, reditelj in vratar Kocjan Kromušek, društveni zdravnik Dr. J. V. Petranoff.

Redna seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v Josip Gačnikovi dvorani na 905 N. Ketcham St.

Po novem letu naj se člani obrnejo v društvenih zadevah na novoizvoljeni odbor.

S sobratskim pozdravom do vseh članov(c) K.S.K.J. želeč Vam srečno in uspešno Novoleto 1923. Dalje želim glavnemu odboru, da bi naša Jednota čim prej pridobila 1000 novih članov(ic) v Odraslem in 2000 v Mladinskemi oddelku.

Frank Sabotin, tajnik.

Iz urada dr. sv. Srca Jezusovega, št. 54, Chisholm, Minn.

Tem potom naznanjam vsem članom in članicam našega društva, živečim izven mesta (na potnih listih) in ob enem vsem članom, kateri se niso vdeležili naše glavne seje, dne 3. decembra, da so bili izvoljeni za leto 1923 sledeči uradniki:

Predsednik Anton Mehle. podpredsednik Luka Trhlen, I. tajnik Frank First mlajši, zapisnikar Anton Repesh, zastopnik Frank First starejši, blagajnik Maks Robnik. Nadzorni odbor: Frank Okoren, Ignac Klančnik, Ignac Zamernik, reditelj Anton Repesh; zastavonoše: Ignac Klančnik in Jakob Podbrežnik.

Društvene seje se bodo vršile vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v navadnih društvenih prostorih. Naslov društvenega tajnika za prihodnji čas je: **Frank First, 220.W. Birch St. Chisholm, Minn.**

Vsem članom in članicam našega društva in vsemu članstvu K.S.K. Jednote. voščim vesele božične praznike ter srečno in veselo Novo leto!

S sobratskim pozdravom,

Fran Okoren, bivši tajnik.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn.

Uradno se naznanja, da je bil izvoljen na letni seji, dne 10. decembra sledeči društveni odbor za leto 1923:

Predsednik Dominijan Blatnik, podpreds. Ivan Kotnik, tajnik Frank Peterlin, zapisnikar Anton Klun, zastopnik Josip Intihar, blagajnik Anton Fritz, ndzorniki: Josip Uraničar, Jakob Janežič, Frank, Perušek, maršal John Maček, zastavonoše Frank Hreščak in Anton Korče, redar Ivan Pleše.

Vsem sobratom in sosestram želim, vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Sobratski pozdrav,

Frank Peterlin, tajnik.

Društvo s. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O.

Društvo sv. Lovrenca, št. 63, K.S.K.J. Cleveland, O., je na seji, dne 10. decembra izvolilo sledeče uradnike za prihodnje leto 1923:

Predsednik John Vidmar, podpredsednik And. Slak, tajnik John Rogelj,II. tajnik Jos. Trček, pom. tajnik Ig. Godec, zapisnikar Anton Adler, blagajnik Jakob Jančar, zastopnik Andrej Slak. Nadzorniki: John Perko, Jos. Kanc in Frank Novak. Zastopniki S. N. Doma: John Perko in Anton Potisek.

K bližajočim praznikom voščim vsem članom in članicam K.S.K.J., osobito pa članom in članicam našega društva vesele božične praznike, ter obenem srečno in veselo Novo leto; novemu odboru pa mnogo uspeha na društvenem polju!

Z bratskim pozdravom,

Anton. Kordan, tajnik.

Društvo sv. Jurija, št. 64, Etna, Pa.

S tem naznanjam vsem članom našega društva, da je društvo na svoji glavni seji, dne 10. dec. izvolilo sledeči odbor za leto 1923:

Predsednik John Skoff, podpredsd. Jurij Novak, I. tajnik Stanko Skrbin, II. tajnik Ilija Rukavina, zastopnik John Skoff, predsednik bolniškega odbora Janko Zugčič; nadzorniki: John Stojnič, Stanko Zugoj, Štefan Buršič.

Na tej seji se je tudi zaključilo, da se društvene seje vršijo spet po starem, to je drugo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne in ne več ob 9. uri dopoldne. To naj si zapomni vsak član, da bo lahko prišel pravočsno na sejo.

Tudi prosim vse člane, da se prih. seje, dne 14. jan. 1923. zanesljivo vdeleže, ker ta dan bo prevzel službo novi tajnik; zato bi bilo dobro, da se vsi člani ž njim spoznajo.

Želim vsemu članstvu K. S. K. J. vesel Božič in srečno Novo leto 1923.

John Skoff, tajnik.

Društvo Marije Vnebovzete, št. 77, Forest City, Pa.

Društvo Marije Vnebovzete, št. 77, K. S. K. J., je na redni letni seji izvolilo sledeči odbor za prihodnje leto 1923:

Predsednik Anton Žigon, podpreds. Frank Matos, tajnik John Osolin, zapisnikar John Jakelj, blagajnik Viktor Lavriha, zastopnik Anton Bokal. Gospodarski odborniki: Matija Kamin, Frank Konchar, John Pungerchar, Jos. Kotar, maršal; Tom. Petrovčič, zastavonoša; reditelja: John Kotar in Ignac Novak I. Poslanci za Forest City Miha Havptman in Frank Okoren. za Browndale John Okoren II., za Vandling Josip Peterlin. Društvena zdravnika: Dr. C. R. Knapp in Dr. E. B. Costello. Društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu dopoldne v Mestni dvorani.

Vse člane in članice našega društva še enkrat opozarjam na kampanjo, katera je razpisana iz gl. urada K.S.K.J., za pridobitev novih članov in članic odraslega ter Mladinskega oddelka naj se požurijo in pridobijo kolikor največ mogoče novih članov in članic. Posebno starišem priporočam, da zavarujete svoje sinove in hčere pri K. S. K. Jednoti, ker s tem si boste sami sebi pomagali do boljšega obstanka.

Nadalje prosim vse člane in članice našega društva, da redno plačujejo svoje asesmente vsak mesec in tako prihranijo dosti skrbi in dela društvenim uradnikom.

H koncu pozdravljam vse člane in članice K. S. K. J. širom Amerike in jim želim vesele božične praznike in srečno Novo leto 1923.

John Osolin, tajnik.
Box 492.

Društvo sv. Alojzija, št. 88, Mohawk, Mich.

Pri glavni, ali letni seji, dne 3. dec. smo imeli volitev društvenega odbora za leto 1923, izvoljeni so bili sledeči:

Predsednik Jurij Hribljan, podpredsednik Josip Gerdešič; tajnik Josip N. Rožič, zapisnikar Štefan K. Panjan, blagajnik Josip N. Rožič, zastopnik Josip N. Rožič. Nadzorniki za 1 leto: Josip Kramaršič, Blaž Grgurič, Josip Jakobčič; nadzorniki za 2 leti: Josip Gerdešič, John Spreizer, Nikolaj Javor. Bolniški obiskovalci: za Ahmeek Josip, Gerdesič, za Mohawk Josip Kramaršič, za Copper City Nikolaj Javor, za Calumet in okolico John Spreicer; reditelj Josip G. Kestner.

Torej se priporočam vsemu odboru, da bi vsak svoje delo izpolnjeval, kar se katerega tiče, ker odbor je poglaviten pri društvu in tako tudi se priporoča vsem članom spadajoči k našemu društvu, da bi se udeleževali društvenih sej, in da ne bi zanemarjali pravil ne društvenih in K. S. K. J. Jaz sporočam vsem članom našega društva, da jaz se bom ravnal in delal po društvenih in K. S. K.J. pravilih ravno tako kot dosedaj, ako bo kateri član zanemarjal kar njemu škoduje, potem ni treba kriviti mene ne društva, ne Jednote. Nadalje opominjam člane, kateri so na potnih listih ker se jim ni mogoče naznaniti javno v slučaju bolezni, naj se naznanjajo pismeno. Opominjam da mi naznanijo dan (začetek) bolezni od časa kar ga zdravnik zdravi, in da bi vsakdo dal izpolniti kartico zdravniku, kateri ga zdravi in naj jo pošlje društvenemu tajniku; tajnik isto izpolni in pošlje vrhovnemu zdravniku precej.

K sklepu voščim vesele božične praznike in srečno Novo leto, vsemu članstvu našega društva in vsem članom in članicam naše slavne K. S. K. Jednote.

Josip N. Rožič, tajnik.

Vabilo na veselico.

Društvo sv. Barbare, št. 92, v Pittsburgh, Pa., bo priredilo dne 26. decembra (na Štefanje) plesno veselico v Benetu, v cerkveni dvorani. Na to prireditev uljudno vabimo vse Hrvate in Slovence, da nas posetijo v kar največjem številu, ker veselica se vrši v prid društvene blagajne.

Opominjam osobito one sestre našega društva, ki niste bile na zadnji seji, da pridete na to veselico, ali da boste videle, kaj se pri društvu dela, da ne boste potem morda krivdo na odbor zvračale. Vstopnina na to veselico znaša 25c. Za dobro, postrežbo bo skrbel odbor društva. "Dobro došli!" kličem v imenu odbora vsem cenj. gostom!

S pozdravom,

M. Novogradac, tajnica.

Društvo Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn.

Na glavni, ali letni društveni seji, ki se je vršila, dne 10. dec. t. l. so bili izvoljeni sledeči uradniki za prihodnje leto 1923:

Predsednik John Kočevar, podpreds. Frank Šetina, tajnik John Sterle, zapisnikar Alojz Zgonc, blagajnik John Znidaršič, zastopnik Frank Laurič, bolniški obiskovalec JohnKomidar; nadzorniki: Ludvik Andolšek, Josip Žužek ml., Stanko Bavec, zastavonoša Rudolf Kmeth, banderonoša Ludovik Žužek.

Ker se ravno vrši kampanja za 1000 novih članov in članic v odraslem in 2000 članov(ic) v Mladinskem oddelku, K.S.K J. prosim, da vsak član deluje po svoji moči, da pridobi kakega novega člana, ker čim več nas bode, toliko močnejši bomo. Mogoče se bode kateri zgovarjal: češ, saj se ne more več nikogar pridobiti, ker je že vsakdo v kakem društvu. — Vendar temu ni tako! Še je mnogo rojakov, ki ne spadajo v nobeno slovensko društvo; treba je samo iti na delo, da se jih pridobi; seveda eden ali dva člana ne moreta vsega storiti; ako pa gremo vsi na delo, potem še-le bodemo imeli uspeh. Delujmo torej vsi in uspeh nam je zagotovljen. Naprimer, ako vsakih pet članov, ki so sedaj pri društvu pridobi enega novega člana, bodemo imeli 25 novih članov. Torej dragi sobratje oprimimo se dela, in uspeh bode gotov.

Ravno tako prosim tudi starše, kateri še nimajo zavarovanih svojih otrok v Mladinskem oddelku K.S.K.J., da jih sedaj vpišejo. Nekateri stariši imajo zavarovane svoje otroke pri raznih "inšurancih", zakaj bi jih ne zavarovali pri K.S.K. J., kjer so Vaši otroci za borih 15 centov na mesec zavarovani do svote $450.—; pri raznih Insurance kompanijah pa plačate po 25c. na mesec samo za $100.— in še za one niste sigurni, če jih bodete dobili.

Naj še omenim, da tekom kampanje za nove člane v odraslem oddelku je pri našem društvu vsak novi član prost društvene pristopnine. Tako ima vsak član vse ugodnosti, katere more društvo dati.

Z bratskim pozdravom,

John Sterle, tajnik.

Društvo sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill.

Pri zadnji mesečni seji je bil izvoljen sledeči odbor za prihodnje leto:

Predsednica Jeane Težak, podpredsednica Ana Vardjan, tajnica Katarina Zadel, zapisnikarica Frances Jaklič, blagajničarka Marija Zalar, zastopnica Marija Golobič, nadzornice: Marija F. Laurič, Louise Duša, Agnes Bučar, bolniška nadzornica Ana Bučar, duhovni vodja Rev. John Plevnik, društv. zdravnik Dr. W. M. Struzynski.

Sosestrski pozdrav,

Katarina Zadel, tajnica.

Društvo "Marije Pomagaj," št. 119, Rockdale, Ill.

Naše društvo je imelo svojo letno, ali glavno sejo, dne 10. decembra in volitev odbora za l. 1923. Izvoljene so bile sledeče uradnice:

Ana Marentič, predsednica; Rose Jagodnik, podpredsednica; Agnes Piskur, tajnica; Rose Batuzic, zapisnikarica; Jennie Zupančič, zastopnica; Josephine Majnarič, blagajničarka; nadzornice: Marg. Muha, Antonia Lever, in Antonia Paskvan.

Članice, ki so zaostale s svojimi mesečnimi prispevki prosim, da stvar poravnajo kakor hitro mogoče.

S sosestrskim pozdravom voščim vsem članicam vesele božične praznike!

Agnes Piskur, tajnica.

Društvo sv. Družine, št. 136, Willard, Wis.

Naznanja se, da je imelo društvo sv. Družine, št. 136, v Willard, Wis., št. 136, K.S.K. Jednote, dne 3. decembra glavno, ali letno seje, na kateri je bila volitev društvenega odbora za leto 1923. Izvoljeni so bili sledeči:

Predsednik John Rovtar podpredsednik Frank Lesar tajnik Ludovik Perušek, zapisnikar John Jordan, blagajnik in zastopnik John J. Bajuk. Gospodarski odbor: Josip Ulc, John Snedec, Frank Klančar. Reditelj Gregor Seliškar.

Člani zaslužijo pohvalo, ker so se skoro vsi te seje udeležili, le par članov ni bilo navzočih; bode že račun tudi z njimi narejen. Ni pretiravano, ko trdim, da pri malokaterih društvih je taka medsebojna sloga med člani, kakor je ravno pri našem. Tu ne slišiš žaljive besede, — vse mirnim potom — Čast takemu društvu! Dokler bode članstvo tako medsebojno slogo gojilo, je napredek društvu zagotovljen.

Sklenjeno je tudi bilo, da član (ica), ki brez opravičenja ne plača dva meseca svojega asesmenta, bode enostavno suspendan(a), pa bodisi že ta, ali oni; naj ne zvrača krivde na tajnika, oziroma na odbor. Članom (bolnikom) se naznanja, da naj se v slučaju bolezni javijo društvenemu tajniku.

Kakor znano, je še samo prihodnji mesec (januar) prost pristop v društvo. Zatorej ste člani prošeni, da stori vsak svojo dolžnost, da pridobi vsaj enega novega člana v naše društvo. Jaz sem že storil. — Neki rojak, ko sem ga nagovarjal, me je med drugim tudi vprašal, kdo je deležen one nagrade (en dolar) od Jednote; odgovoril sem mu, da oni dolar dobi povrnjen nihče drugi, kot en sam (novopristopli član).

Staršem, kateri so zavarovali svoje otroke v slučaju smrti pri K.S.K.J., pa naznanjam, da list "Angelček" se ne pošilja brezplačno, ampak stane za celo leto $1.—, za pol leta 60c. To v blagohotno naznanje, Rojak, ponovno Ti kličem: pridruži se nam! Očetje, — matere, prošeni ste, zavarujte svoje otroke pri K.S.K. Jednoti; proti malemu rednemu mesečnemu asesmentu 15c., pa le dobite v slučaju smrti Vašega Vam dragega lepo posmrtnino, katera je v gotovo pomoč.

Seje našega društva se vršijo po navadi vsako prvo nedeljo v mesecu v župnišču po prvi sv. maši.

S sobratskim pozdravom želim vsem članom in članicam našega društva, kakor tudi vsemu članstvu K.S.K. Jednote, vesele božične praznike ter srečno in veselo Novo leto.

Ludvik Perušek, tajnik.

Društvo sv. Jan. Krstn. št. 143, Joliet, Ill.

Na letni seji dne 17. t. m. so bili izvoljeni sledeči uradniki našega društva za prihodnje poslovno leto:

Predsednik Jos. M. Grill, podpreds. Jos. E. Sekula, tajnik Steve G. Vertin, zapisnikar Jos. Avsec, blagajnik Mihael Staudohar, zastopnik Rev.John Plevnik, nadzorniki Wm. J. Vertin, John Papesh, Matthew H. Vertin, ravnatelj John Kochevar.

Dalje naznanjam, da je bila na tej seji bolniška podpora zvišana **na $7.00 tedensko**, ozir. $1.00 na dan, ako član boleha dlje kot 5 dni, vendar je pa ostal še stari bolniški asesment (50c na mesec) v veljavi.

Toliko podpore za tako majhen asesment vam ne nudi nobeno drugo podp. društvo v Jolietu.

Kakor znano, je pristopnina v naše društvo že od nekdaj prosta. Naše društvo je po številu članov najbogatejše, ker premore nad $700, tako, da pride na vsakega člana celih $25.00 od društv. imetja. Cenj. mi sobratje! Zdaj vam bo veliko lažje agitirati za naše društvo in K. S. K. J. povodom kampanje.

Dalje je bilo na tej seji sklenjeno, da društvo plača iz svo-

je blagajne $1 za vsakega prestoplega člana.

Rojaki v Jolietu! Pristopajte torej v naše društvo! Za tako mali ases. ne dobite pri nobenem drugem društvu tako velike bolniške podpore kot ravno pri nas.

Želeč vsemu članstvu K. S. K. J. vesele in srečne božične praznike, ostajam s sobratskim pozdravom,

Steve G. Vertin, tajnik.

Iz urada tajnika, dr. št. 144, Sheboygan, Wis.

Na letni, ali glavni seji, dne 3. decembra se je sklenilo, da bo pristopnina v društvo prosta za dobo treh mesecev: januar, februar in marc. Sedaj se nudi prilika za pristop vsem onim, ki še niso pri nobenem oziroma samo pri enem društvu, ker sedaj ne zadostuje podpora samo enega društva; ako si bolan, ti večinoma vse vzame zdravnik, zatorej ako katerega veseli, lahko stopi v naše društvo sv. Cirila in Metoda; zavaruje se lahko za smrtnino: $250, $500, ali $1000.00 in za bolniško podporo za $1.— ali $2.— na dan; za $1.— se plačuje 60c., za $2.— pa $1.25. Ravno tako se sprejemajo tudi otroci od 1 leta, do 16., ki plačujejo mesečno samo 15c., za svoto od $17.— do $450.00, ne glede če so stariši člani Jednote ali ne.

Nadalje prosim vse tiste člane, ki so izostali od glavne seje, da se vdeleže seje, dne 7. januarja 1923, ker na tej seji se bo prečital zapisnik zadnje glavne, ali letne seje, da boste vedeli kaj je bilo sklenjeno na letni seji in se po tem tudi ravnali.

V odbor za lto 1923, so bili izvoljeni sledeči uradniki:

Predsednik Peter Novšek, podpreds. Matevž Junc, tajnik John Udovič, zapisnikar John Zorman, blagajnik Peter Droll, zastopnik John Grandlič, str. Gospodarski odbor: Za 3 leta, Anton Bogolin; za 2 leti, Frank Repenšek, str.; za 1 leto, Valentin Kalan. Poslanec Anton Starič, vratar Anton Komar, reditelj Joseph Geršič, zastavonoše: (ameriške zastavě) Jakob Urbas, društvene zastave Anton Melavc. Spremljevalci zastav: John Grandlič, ml., Anton Štiglic, Frank Zor, Viktor Turk. Maršal Blaž Hlade.

S sobratskim pozdravom,

John Uršič, tajnik.

Društvo sv. Mihaela, št. 163. Pittsburgh, Pa.

S tem naznanjam cenj. članstvu našega društva, da se je vršila letna seja dne 10. dec. t. l., ki je nadvse dobro uspela.

Vendar opozarjam one sobrate, ki niso bili na minuli seji navzoči in kateri niso plačali društvenih asesmentov, da naj se zglasijo pri tajniku glede plačila. Do 30. decembra t. l. bom še sprejemal od članov in članic ases. za tekoče leto, potem bom pa knjige zaključil, da jih izročim novemu odboru.

Prosim vas, vpoštevajte to, kar bo v vaše dobro in korist društva.

K sklepu voščim vsem članom in članica Odraslega in Mladinskega oddelka K.S.K.J. prav zadovoljne in srečne božične praznike; take čestitke izražam tudi vsem cenj. gl. uradnikom K.S.K. Jednote, osobito pa še sobr. Ivan Zupanu, uredniku "Glasila"; zahvaljujem se za vse njegove delo, katero je naredil zame v tekočem letu pri priobčevanju društvenih vesti.

S sobratskim pozdravom,

Matt Brozenič, tajnik.

VABILO

na prvo gledališko predstavo in veselico,

katero priredi

Slov. Kat. Podporno Društvo Presv. Srca Jezusovega, št. 172, West Park, O.

dne 1. januarja na Novega leta dan v prostorih Jug. Slov. Del. Narodnega Doma. Začetek ob 2. uri popoldne.

Vspored:

I. Kmet in Fotograf.

(Komičen prizor).

Osebe:

Fotograf, g. Ant. Cimperman.
Kmet, g. Josip Grdina.
Policaj, g. John Mlakar.

II. Krčmar pri Zvitem Rogu.

(Burka v enem dejanju.)

Krčmar pri Zvitem rogu, g. Anton Cimperman.
Miha, g. Mihael Weiss; Janez g. John Pozelnik, postopača.
Brivec, g. John Cimperman.
Sosed, g. Anton Hosta.

III. Fajfica tobaka in skledica kave.

(Šaloigra v dveh dejanjih.)

Blaž Robavsnik, posestnik v Logu, g. Josip Grdina.
Katra, njegova žena, gdč. Julija Vehar.
Urša potovka, g. Marija Cimperman.

Med odmori po igri nastopi slavnoznano Pevsko društvo "Lira" iz Clevelanda. Na veselici bo tudi nekaj, kar ni zdravo za črevlje. Za pošten prigrizek in požirek bo vsestransko preskrbljeno. Torej še enkrat vabimo ljubitelje dramatike, petja in poštene zabave, da nas za gotovo obiščejo dne 1. januarja v West Parku, O. Na svidenje!

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172, K. S. K. J.

Eveleth, Minn.

Poročati moram žalostno novico o nepričakovani usodi, ki je dne 12. dec. t. l. zadela ugledno družino našega sobrata Martin Shukle-ta, drugega gl. nadzornika K. S. K. J. s tem, da je navedeni dan za vedno v Gospodu zaspala njegova ljubljena 12 in pol letna hčerka Julka, po kratki in mučni bolezni (pljučnici), ki je nastala vsled malega prehlajenja.—Tako hudo prizadeta rana pri Shukle-tovi družini gotovo ne bo tako hitro zaceljena!

Mr. in Mrs. Shukle imata še 4 sinove in 1 hčerko. Ker je običajno pri vsaki družini eden izmed otrok še posebno priljubljen, ker se zna že na ta, ali oni način prikupiti svojim staršem, tako je bila tudi pokojna Julka nadarjena s tem,da se je znala posebno priljubiti svojim staršem in tudi vsem drugim; saj je s svojim vedno smehljajočim obrazom uljudnostjo in prijaznostjo pridobila srca vseh, ki so jo poznali. Posebno veselje je imela ta mladenka do plesa in petja; skoro pri vsaki igri je bil določen ples zanjo. In sedaj se je naša dražestna in ljuba Julka ločiti za vedno od svojih staršev, bratov in sester. Oj, kruta smrt, čemu ne prizanašaš saj nežnemu cvetu? — Spadala je tudi v Mladinski oddelek dr. Mar. Pom. št. 164, K. S.K.J. v Eveleth, Minn.

S tem izražam v svojem imenu in imenu celega našega društva, št. 59, družini sobr. M. Shukle iskreno sožalje. Naj Vas tolaži zavest, da je Vaša Julka že prejela zasluženo plačilo med krilatci v nebesih. Smrt jo je rešila vseh nadaljnih težkoč, žalosti in bridkosti tega sveta, katere bi morala še prestati v svojem nadaljnjem življenju. Zdaj je rešena, in tako Vas bo pričakovala zopet z veselim, smehljajočim obrazom gori, nad zvezdami!

Tebi pa draga, mlada Julka, ki danes že v grobu spiš, kličem: Rešena si že vseh težav naše solzne doline. — Ti si zapustila trajen spomin s svojim lepim, prikupljenim, smehljajočim in nedolžnim obnašanjem svojim staršem, bratom in sestri, kakor tudi vsem znancem, ki te ne bodo mogli tako hitro pozabiti.

V domači grudi spavaj sladko, nepozabljena nam Julka in večna luč naj ti sveti tamkaj nad zvezdami!

Fr. Peterlin.

VABILO

na

šolsko veselico

katero prirede slovenski in hrvatski otroci, pod vodstvom naše slovenske učiteljice gdč. Mary Brinc, dne 26. decembra (na Štefanovo) popoldne ob 2. uri in zvečer ob 8ih v Auditorium.

Naša vrla mladina bo priredila zanimivo igro "The Smuggle Man" (Tihotapec) in še neko drugo igro. Povem vam le toliko, da ta igra je prav zanimiva za starše in otroke.

Cenjeni farani! S tem vas lepo vabimo na to veselico, ker čisti prebitek je namenjen v prid naš slovenske-hrvatske cerkve sv. Družine. Tako vabimo tudi vse ostale rojake in rojakinje iz Eveletha ter okolice. Vdeležite se te veselice, kar vam ne bo žal, Popoldne bo igra za otroke; vstopnina znaša: za otroke 10c., za odrasle 25c.; zvečer: za odrasle 50c. za otroke pa 25c. Zvečer bo po igri ples, slovenski, hrvatski in ribniški.

Na veselo svidenje torej na sv. Štefana dan v Auditorium dvorani.

A. C. Nemanick.

Smrtna kosa.

Iz Eveletha, Minn., se nam poroča o hudem udarcu, ki je zadel ugledno družino rojaka Martin Shukle-ta s tem, da mu je neizprosna smrt dne 11. decembra t. l. ugrabila nadebudno in ljubljeno hčerko Julijo, v nežni starosti 12 in pol let. Zaspala je v Gospodu previdena s sv. zakramenti. Pokojnica je spadala v Mlad. oddelek dr. Mar. Pomag. št. 164, K. S.K.J.

Shukletova družina je štela prej šest otrok: štiri sinove in dve hčere; tako se je pa to število nepričakovano skrčilo za eno ljubljenko.

Sobr. Shukletu, ki je II. nadzornik naše K. S. K. Jednote izražamo tem potom v imenu uredništva in vseh glavnih uradnikov K. S. K. Jednote najiskrenejše sožalje.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom naznanjam, da sem otvoril trgovino z grocerijo, slaščicami, smodkami in raznim mešanim blagom. Rojakom se toplo priporočam, posebno sedaj za Božič za mnogobrojen obisk.

Svoji k svojim!

Joseph R. Sedlar,
203 Commonwealth Ave. West
New Duluth, Minn.
Telefon: Douglas — 33 W.

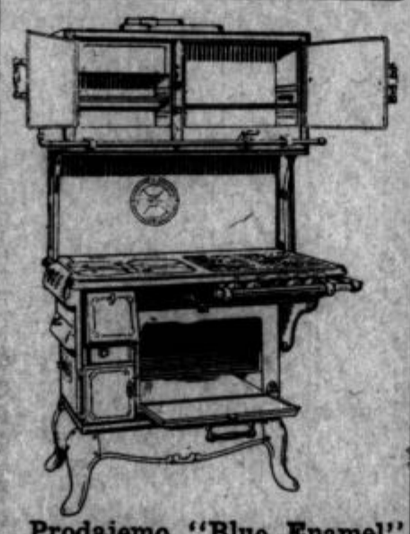

Prodajemo "Blue Enamel" ali pa tudi bele kuhinjske peči, vredne $180.00. Posebna cena pri nas zdaj $150.

..Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop
Jos. M. Klemenčič, lastnik
1212 N. Broadway
Phone 1255-M Joliet, Ill.

ZOPET NEKAJ NOVEGA!

Ravnokar sem dobil prav fine plenkače, ročno kovane na Kranjskem iz najboljšega jekla:

Cena je: En mali plenkač z desno roko za tesanje, težak 3 funte velja $3.00. Veliki plenkači, težki 6 funtov, z obema rokami za tesati, veljajo $6.00; plenkači po 6 in pol in po 7 funtov težki stanejo $7.00.

Dobil sem tudi fine puške iz Nemčije, kakoršnih se sploh ne dobi tukaj. **Cena 22 kaliber $8.50 in 32 kaliber $9.50**; patrone lahko dobite v vsaki železni trgovini.

Pošljite poštno nakaznico z naročnino; poštnino plačam jaz na vse kraje.

Razpošiljamo tudi fine bakrene kotle na vse kraje, kakoršne koli vrste si želite.

STEPHEN STONICH,
Chisholm, Minn.
(Hardware and Furniture Store.)
Trgovina s železnino in pohištvom.

Opomba: V zalogi imam tudi importirane starokrajske nože, takozvane pipce po 15c in ribniške piš- po 10c.

Anton Zbašnik,
Javni notar,
206 Bakewell Bldg.,
Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

Se priporoča rojakom v vseh notarskih poslih. Registriran pri jugoslovanskem generalnem konzulatu. Pišite ali pridite osebno.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom v Jolietu in okolici naznanjeva, da sva pričela izvrševati samostojno stavbinsko, mizarsko in tesarsko obrt. Vsled tega se Vam toplo priporočava, da se obrnete na naju če si mislite hišo postaviti, pregraditi ali prenarediti. Izvršujeva vse delo spadajoče v mizarsko in tesarsko obrt; popravljava in delava tudi strehe, garaže in vse drugo. Obrnite se na podpisana, ki vas bosta najceneje in v zadovoljnost postregla. Svoji k svojim!

FR. STALŽER IN LEO FLANDER
Slovenska stavbenika in tesarja
1004 N. Hickory St. ali
1601 N. Nicholson St.
Joliet, Ill.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

EMIL BACHMAN
izdeluje
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

PRIPOROČILO.

Slovenski čevljar se priporoča rojakom v Jolietu, Ill., za popravljanje čevljev vseh vrst. Delo garantirano. Cene zmerne.

Pridite in se prepričajte. Rojaki, podpirajte domačega obrtnika in sofarana!

ŠTEFAN MAROLT
402 Ruby St. Joliet, Ill.

DOMAČA ZDRAVILA.

Začimbe in zeliščna zdravila, katera priporoča Msgr. Kneipp v knjigi "Domači zdravnik" imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina, za kaj se rabi.

Math. Pezdir
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Pozor krajevna društva K. S. K. Jednote!

Mesec december, doba glavnih letnih sej se bliža. Na teh sejah boste gotovo kaj ukrepali o izboljšanju finančnega stanja društva in njegovem napredku. Velike važnosti pri tem je vprašanje, **kje in kako imate društveni denar naložen?** Na veliko obrestno mero ter varno, ali ne?

Mi vam sveujemo, da za denar, kar ga imate na razpolago kupite pri nas kake vrednostne papirje ali bonde, bodisi že **mestne, okrajne ali šolske**, ki vam donašajo **nad 5 odstotkov obresti.** Bonde lahko vsak dan prodate, ali zamenjate v denar.

K. S. K. Jednota je skoro vse take bonde, katere lastuje pri nas kupila in jih še vedno kupuje, ker jo vedno solidno postrežemo. Sledite K. S. K. Jednoti tudi Vi!

Za pojasnila pišite nam v slovenskem jeziku.

A. C. ALLYN & Co.

71 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

Največja Slovenska Banka

v Ameriki je v Clevelandu, O., kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad

Dva milijona dolarjev premoženja.

Malo je bank v Ameriki, katerim rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

POPOLNA VARNOST VLOŽENEGA DENARJA

je poglavitni vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudje z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudij.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA

nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorij, ki sestoji iz enaindvajsetih članov-direktorija in šestih svetovalcev. Med njimi najdete sama naša imena, poznane in zaupanja vredne može. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAMEZNIKI

iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obrestuje vse vloge po

4% OD DNEVA VLOGE DO DNEVA DVIGA.

Denar prinesete lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa ga pošljete po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignite svoj denar, kadar ga rabite.

POŠILJA DENAR NA VSE STRANI SVETA

in sicer po dnevnem kurzu, kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je z najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE

je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na:

THE NORTH AMERICAN BANKING AND SAVINGS CO.

St. Clair & 62 St. Cleveland, Ohio.

4 leta v ruskem ujetništvu

(Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)

(Nadaljevanje.)

Pravoslavne verske homatije in trpljenje katoliške Cerkve na Ruskem.

Največ razkola na Ruskem so povzročili metropoliti (pravoslavni škofje), ki so prihajali iz Carigrada; vsi ti so bili navdani z duhom razkola in sovraštva do Rima; odpadli carigrajski škofje in patrijarhi so bili torej prava nesreča za Ruse, ker so jim že tedaj vcepili sovraštvo do prave cerkve Kristusove.

V 13. stoletju so pridrle v Rusijo tatarske čete, ki so omejile tedanje cerkvene zadeve; v 15. stoletju se je ruski metropolit združil z Rimom; toda ruski škofje, posebno srednje in severne Rusije so to zedinjenje zavrgli, nakar se je razkol na novo utrdil. Kolikor bolj so se Rusi odtujevali od Rima, ter se odtrgavali od njega popolnoma, toliko bolj so lezli pod oblast svetnih knezov, ki so si pričeli prisvajati tudi oblast nad razkolno cerkvijo na Ruskem. Ruski carji so že davno želeli ustanoviti rusko narodno cerkev pod neodvisnim ruskim očakom (patrijarhom), in to so tudi dosegli. Ker so imeli ruski carji dosti denarja na razpolago, patrijarhi pa so bili v stiski zanj, so to kupčijo kmalu napravili.

Leta 1588. je carigrajski patrijarh Jeremija povzdignil osrednjega škofa v Moskvi v čast patrijarha cele Rusije; sebi je samo pravico potrjenja pridržal. Toda že leta 1660. ruski patrijarhi tudi že potrdila iz Carigrada niso iskali. Samolastnim ruskim carjem to postopanje ni prav nič ugajalo, kajti želeli so si to čast sami. — Komaj dobrih 100 let so imeli ruski patrijarhi to čast, potem si jo je pa prisvojil Peter Veliki leta 1720. Od leta 1700 ni namreč več dopustil, da bi se izvolilo novega patrijarha; to je trajalo celih 20 let da je bil stol vrhovnega ruskega patrijarha, ali cerkvenega oblastnika prazen; medtem je rusko ljudstvo že malo pozabilo nanj. Koncem konca je car Peter celo preklical patrijarško čast; za vero ni vprašal, za duhovnike ni maral, preoblečen v škofa je celo večkrat burke uganjal, ter javno pred ljudstvom smešil duhovščino in vero.

Iz tega so jasno razvidne posledice odpadlih carigrajskih patrijarhov. Carigrajsko cerkev je zasužnil turški sultan, ruske vernike pa car, kateremu je bila vera deveta briga. Na ta način se je razdirala razkolna cerkev, ker je bila zidana le na pesek.

Da bi se rusko ljudstvo preveč ne razburjalo, je Peter I. ukazal, da bo rusko cerkev vladala takozvana "Sv. Sinoda" (Svetejši sinod), ki je imela po carjevi določbi enajst članov; med temi so bili škofje, duhovniki in višji vojaški častniki. Ko so nekateri škofje vsled tega carja karali, se je Peter Veliki potrkal na svoja prsa ter velel: "Tukaj je Vaš patrijarh!" Tako samooblastno se je ta car nazival. — Prav se je godilo razkolnim škofom, ker niso hoteli priznati pravega glavarja sv. Cerkve in namestnika Kristusovega, rimskega papeža. Sploh se je zatem car Peter vedno obnašal kot najvišji škof Rusije, vsled česar je on dajal škofom pastirske ukaze, predpisoval lastnosti za posvečenje duhovnikov, ter dajal cerkvi postave po svoji volji. Cesarica Katarina II. je tudi cerkveno premoženje spojila s premoženjem ruske krone; tako je ruska pravoslavna cerkev zlezla v železno srajco carjev.

Lahko si mislimo, da se je pri tem pričelo preganjati katoliško vero na Ruskem prav po turškem in kitajskem načinu. Zgodovina nam pripoveduje o trpljenju katoličanov na Ruskem in nam navaja dosti mučenikov, ki so dali rajše svoje življenje za sv. katoliško vero, kakor pa da bi bili prestopili k razkolnikom. Tak mučenik je bil sv. Jozafat, rojer v Vilni l. 1580., kjer je vstopil v nek samostan. Ta sv. mož je veliko molil, se postil in učil, da bi bil sposoben braniti sv. katoliško Cerkev. Leta 1617 je bil v Vilni posvečen v nadškofa v Talosku. Ko je bil ustoličen, je najvišjo oblast sv. katol Cerkve z besedo in pisanjem stanovitno branil zoper hudobno natolcevanje sovražnikov. Vse svoje dohodke je potrosil za stavbe novih cerkva in za povzdigo službe božje; rad je podpiral reveže; nekoč je celo svojo nadškofijsko obleko zastavil, da je zamogel pomagati neki vdovi. Ta veliki mož je bil razkolnikom zelo na poti, vsled česar so ga sklenili umoriti. Ko pride Jozafat v mesto Videbsk birmat, ga razkačeni razkolniki v škofijskem hramu napadejo, ter pomore vse katol. vernike. Pri tej priliki se jim škof Jozafat mirno prikaže rekoč; "Otročiči, zakaj pobijate mojo družino? Če imeta kaj zoper mene, glejte, tukaj sem!". Pri tej priči ga razkolniki napadejo s palicami, pobijejo na tla, s sulicami dregajo in naposled umore s sekiro, nakar vržejo njegovo truplo v reko l. 1623. Truplo tega svetega moža je obdajala čudovita svetloba, da so ga zlahka našli ter potegnili na suho. Njegov god se obhaja dne 14. novembra: sv. Jozafat, škof in mučenec na Ruskem, ki je dal svoje življenje za sv. vero.

Smrt škofa Jozafata je obrodila obilo sadu. Bela Rusija (Litva) je zatem sprejela sv. katoliško vero. Še hujši verski boji so se vršili v Mali Rusiji (Ukrajini). Tam so živeli tako srditi razkolniki, da so opata Baziljiceva vtopili v reki Dnjeper v Kijevu. Prebili so led, ter mučenca vrgli v vodo rekoč: "Ti si unijat!" (Zedinjenec). Zedinjence so namreč zvali one, ki so bili z Rimom združeni, torej katoličane. "Ti hočeš izdati našo vero —". Ko se je hotel prijeti za led, so mmu odsekali roko ter vpili: "Na papeža se sklicuj!" —. Valovi Dnjepra so zatem tega junaškega in vernega zagovornika sv. vere potegnili pod led.

Drugi Rusi niso hoteli ničesar slišati o združenju z Rimom, ampak so vedno preganjali katoličane. Ko je Poljska l. 1773 propadla, je tedaj velik del te dežele pripadal Rusiji, posebno rusinske škofije v Beli in Mali Rusiji. Ničvredna carinja Katarina II. je pri tej delitvi Poljske slovesno obljubila, da katolikom verske prostosti ne bo kratila. Komaj je podpisala to pogodbo, je že Rusinom vzela 1200 cerkva, ker so bili združene z Rimom; potem se je pa ta ničvredna cesarica še predrznila pisati papežu, da se v njeni državi vere nič ne preganja. Tudi pri drugi delitvi Poljske je obetala katoličanom versko svobodo; a kmalu zatem se je že v Petrogradu posvetovala, kako zatreti katolike ter odtrgati Rusine od sv. Cerkve. Na njeno povelje so hodili okrog ruski (pravoslavni) misijonarji, ter so Rusine, kakor je turški veliki vezir sam očitno povedal, z ognjem in mečem izpreobračali k ruski cerkvi. O tem je napisal slavni poljski pisatel Sienkewiec krasno zgodovinsko povest. "Z ognjem in mečem", ki je prestavljena v vse moderne jezike. — Te pravoslavne misijonarje so spremljali vojaki, ki so vse duhovnike, ki niso hoteli sprejeti petrograjskega evangelja iztirali iz župnij, ter jih metali v ječe. Ogromna večina vasi je na ta način izgubila svoje dušne pastirje in bila na milost in nemilost izročena samovladni volji carja ter njegovih mogotcev. Kmalu so bile vse rusinske škofije uničene; istotako tudi vse katoliške župnije zedinjenih Rusinov, ki niso imele vsaj 1000 hiš; vsem takim je bilo prepovedano imeti katoliške duhovnike. Namesto zatrtih rusinskih škofij, je Katarina II. ustanovila novo škofijo Mogilev (Mohilev), in na škofijski stol postavila nekega Sjestrženceviča, ki je bil menda že vse poprej, nazadnje pa celo — pravoslavni škof. Ta škof je dobil nalogo, naj katoliško vero, katero so cesarični misijonarji že itak iztrebili —, docela zatre in raztrga vsako zvezo z Rimom. Ta zlobni krivoverski škof je bil v resnici pravi pomagač še zlobnejše cesarice Katarine II. Za učenje je priporočal in širil sv. Cerkvi nasprotno knjigo, ter učil cerkveno prav tako, kakor ga je prekrojila cesarica Katarina, ki je imela ves čas svoje vlade za katoličane med na jeziku, v srcu pa sovraštvo in strup. Na ta način je nad sedem milijonov katoliških Rusinov odstrgala od naše cerkve, ter s kruto silo porinila v razkol.

Nekoliko boljše se je godilo katoličanom za časa carja Pavla I. in Aleksandra I.; poslabšalo pa se je zopet pod carjem Nikolajem I., ki je katoličane zelo preganjal. Ta car je mislil, da je katoliška vera njemu edino nasprotje pri njegovem samooblastnem vladanju, zatorej je sklenil, da jo zatre. Za pomagača pri tem delu je dobil nekega Siemaskota, ki je bil predsednik katol. cerkvenega zbora v Petrogradu. Ta izdajalec sv. vere je cesarju predložil načrt kako se lažje pogazi katol. Cerkev na Ruskem; načrt je bil pograbiti vse cerkveno premoženje in plačo znižati katoliških duhovnnom, pač pa zvišati plačo carju naklonjeni duhovščini. Ta načrt je bil v resnici tudi izvršen na različne načine. Pred vsem je bilo župnikom prepovedano sprejemati v katoliško Cerkev razkolnike, ki so želeli prestopiti; tudi jim je bilo prepovedano spovedovati tuje osebe, to pa zaradi tega, da verniki, ki so izgubili svoje dušne pastirje, niso mogli opravljati svojih verskih dolžnosti; bili so torej popolnoma prepuščeni na milost in nemilost razkolnikom; tudi otroci mešanih zakonov so se morali vzgojiti v razkolnem duhu. Dalje je car Nikolaj prepovedal v svoji državi razglašati papeževa pisma, poleg tega pa še zaprl vse samostane reda Baziljancev; to preganjanje se je osobito vršilo na Poljskem. Ker so se Poljaki vsled tega vprli Rusom, so Rusi sumničili sv. Cerkev, da jim ona potuho daje; zato je pred vsem največ trpela katoliška duhovščina. Marsikateri vnet katol. duhovnik je moral iti v sibirsko prognanstvo, ali pa v ječo. Ti vneti delavci v vinogradu Gospodovem so pa rajši umirali pod palicami, ali gladu kakor pa, da bi postali nezvesti sv. Cerkvi.

Leta 1832. se je papež Gregorij XVI. pritožil pri ruskem poslaniku zaradi krutega preganjanja katoličanov na Poljskem. Seveda je bila Rusija za te pritožbe gluha; najela je celo še več pomagačev in verskih izdajalcev, med katerimi je bilo celo nekaj odpadlih duhovnikov. Ti carjevi pomagači so torej na razne zvite načine pridobili število rusinskega ljudstva v razkol, ne pa Poljakov; ti so se namreč hrabro držali, in niso hoteli nič slišati o pravoslavju.

Ker so Rusi veliko število ljudi s palicami in sleparijami privedli v razkol, so se naravno zelo veselili tega čina. Ruski car je dal celo v spomin tega dogodka kovati poseben denar z napisom: "Sovraštvi ločilo 1595. Ljubezen združila 1839."

Leta 1845. je car Nokolaj I. prišel v Rim, ter pri tem obiskal sv. Očeta. Sivi, častitljevi starček je mogočnemu carju resno očital veliko trpljenje ruskih katoličanov, ter ga opozoril na krivične postave napram katoličanom. Car je obljubil, da se bo kolikor mogoče oziral na papeževe zahteve, zato je poslal posebnega oblastnika v Rim, da uravna zadeve ruskih katolikov. Po dolgih razpravah se rimska Stolica slednjič s carjem pogodi l. 1847; toda to je ostalo in trajalo zatem samo na papirju, kajti Rusi so se še nadalje držali prejšnjih krivičnih postav napram katoličanom. Še vedno je bilo prepovedano občevati z Rimom; kdor je h katoliški veri prestopil, je bil enostavno kaznovan; duhovniki so morali svoje pridige dajati pravoslavnim uradnikom v pregled.

Preganjanje pod carjem Nikolajem I., je trajalo nekako 30 let, nato pa je zadela carja Nikolaja nagla smrt in ruski prestol je zasedel njegov sin Aleksander II. Osvoboditelj.

Dalje sledi.

Paberki.

Od zadnjega našega paberkovanja, se je nabralo zopet dosti različnega gradiva, koje bomo skušali polagoma spraviti v paberški predal.

•

Nedavno smo čitali o zanimivem paberkovanju pri J. R. Z., vršečem se v Chicagu, kjer so pobrali vse zadnje cente iz "milijondolarskega" sklada v svoje "legalne?!" namene. Največ koristi pri tem paberkovanju, oziroma pri 'talengi' je imel list "Proletarec". Kar tri tisočake so mu stisnili v "'legalne" namene. Kakšni so te vrste nameni, tega ne razume noben član bivšega J. R. Z. Celo mize, stole in pisalne stroje so v te namene pobrali, ostalo dobi pa starinar.

•

Za revne slovenske stavkujoče premogarje je bilo sicer odglasovanih tudi $1500; toda ta podpora se bo razdelila o sv. "nikoli!"

•

List "Prol." je priobčil predzadnji teden glede gorinavedene "talenge" neki protest z opombo: 3.) "Zima se bliža, noči postajajo mrzle, a družine premogarjev, ki so na štrajku, morajo vzlic temu prebivati v šotorih. Otroci prosijo kruha, obleke; krov za prenočišče pa je rjuha namesto trdne strehe."

•

Tem bednim sodrugom in delavcem, naj bi list "Prol." nakazal za Božič vsaj $4000.00 iz svoje blagajne. Saj je prejel od J. R. Z. že $4500 za "šenk", ozir. v lagalne" namene.—Vemo pa, da "Prol." tega ne bo storil, ker potem bi bil morda sam brez trdne strehe.

•

Kaj pa Blaznikova tiskarna v Ljubljani? Komu so pa isto "zašafali?" Menda ne ljubljanskim rdečkarjem? Ali bi ne bilo umestno to tiskarno prodati in denar razdeliti med bedne slovenske premogarje v Pennsylvaniji? Člani J. R. Z. zdramite se! — The charity begins at home. — Saj je vendar J. R. Z. pred leti kupilo Blaznikovo tiskarno za deset tisoč vaših dolarjev. Ali tudi v "legalne" namene? — Ona tiskarna bi morala po pravici spadati primorskim Slovencem, ne pa ljubljanskim "socijem."

•

Nekdo primerja zadnjo sejo eksekutive J. R. Z. "verzaljski pogodbi." Prav jo je zadel. Navzoči so bili na tej seji sami "rdeči" zavezniki. Uradniki J. R. Z. so bili zaeno uradniki J. S. Z., ki lastuje "Prol." Pri tem so se držali znanega gesla: "Svoji k svojim!"

•

Dan 21. okt. 1922 bo zapisan z rdečimi črkami v zgodovini ameriških Slovencev. Ta dan se je namreč vršila zadnja seja, na kateri so položili k večnemu počitku znano J. R. Z. Pogreb je bil nad vse zanimiv. Pravijo, da duh tega združnja "nazaj hodi", ker ga darovalci milijondol. sklada preveč preklinjajo?

•

Člane bivšega S. R. Z. ozir J. R. Z. vprašamo, če se še spominjajo na naš članek "Blufarjem našega naroda", priobčen v št. 6. dne 12. febr. 1919?— Ta članek je baje milijondol. skladu štrene zmešal? Vse naše tedanje prerokovanje se je do pičice uresničilo.

•

Pri tej priliki še navajamo apel, katerega je dne 27. jan. 1919 prinesla clevelandska "Enakopravnost" povodom kampanje za milijonski sklad. Pisala je: **"Darujte, kar največ po svojih močeh, zakaj vsak?! dolar, katerega ste darovali v milijondolarski fond, se bo izdal za naše trpeče rojake, ki nas z dvignjenimi rokami prosijo pomoči."**

•

Radovedni smo, koliko so ti trpeči rojaki sploh iz tega fonda prejeli?—Danes ne dvigajo več svojih rok za pomoč, ampak vam s stisnjenimi pestmi žugajo ter kličejo po mačevanju.

•

Največji (vnebovpijoči) greh na svetu je, če kdo sirotam trga obleko s telesa, ali jim jemlje grižljej kruha iz ust. In s pečatom tega greha ima svoje čelo zaznamovano tudi pok. Jugoslov. Republ. Združenje.— Pfuj! Sramota!

•

Kako fin okus ima urednik "G. S." pri sestavi člankov, nam kaže četrta stran št. 100. Prvi uredniški članek nosi napis "Vera in znanost" drugi pa: "Venerične bolezni."—Dober tek vsem čitateljem "G.S."

Darovi za zvonove cerkve sv. Vida nad Cirknico, Notranjsko.

nabrani v Pueblo, Colo. in okolici.

$5.— Anton Rupar. — Po $3.—: John Centa, Johana Pritekel, Ana Strle in Joe Srnel. — Po $2.—: Joe Nared, Ludvig Jakše in Mary Hegler. — Po $1.—: Louis Anzič, Ana Jager, Jožefa Jaklič, Frances Germ, Neimenovana, Uršula Barkar, Neža Arko, John Germ Matt Glavič in Mary Papeš. — 75c. Mary Novak. — Po 50c: Anton Jamnik, Martin Brodarič Frances Brodarič, John Goršič, J. D. Butkovič, Frank Kogoušek, Fr. Strle, Louis Jerišin, John Mramor, Frank Strubel, Mary Božič, Ana Bajuk, Frances Bojic in Joe Krašovec. — Po 25c: Mary Pugel, Ana Žagar, Frances Rožic, Joe Bregar, Jakob Črnač, Johana Okoren, Frances Dejak, Mary Okačič, Joe Erjavec, Frances Zajic, Ana Cesar, Terezija Burin, Mary Kozjan, John Rebol, Joe Javornik, Jerry Zdravje, Frank Smrajec in Anton Spelič. — 15c. Matilda Skube.

Iskrena hvala vsem darovalcem!

Terezija Centa, nabiralka,
Avondale, Colo.

Denar je bil v redu prejet, kar kaže potrdilo farnega urada Sv. Vida nad Cirknico, (Frančišek Paulin župnik) in farni pečat in podpis cerkvenih ključarjev: Andrej Makovec in Andrej Pirman. (Advertis.)

Božični hranilni klubi.

Eden izmed najbolj prikladnih načinov bančnega poslovanja, ki je tudi med ljudstvom že splošno uveden, so naši **Božični hranilni klubi**, ki so se nad vse dobro obnesli že tekom minulih enajst let.

PRIČNITE ENEGA IZMED TEH LETOŠNJI BOŽIČ.

Plačujte 25 centov na teden, in boste prejeli drugo leto za Božič $12.50 ter obresti.

Plačujte 50 centov na teden, in boste prejeli $25 ter obresti.

Plačujte $1.00 na teden in boste prejeli $50.00 ter obresti.

Plačujte $2.00 na teden in boste prejeli $100.00 ter obresti.

Plačujte $5.00 na teden, in boste prejeli $250.00 ter obresti.

Ne potrošite vsega denarja!

VARNE VLOGE—3% OBRESTI NA HRANILNE VLOGE.

JOLIET NATIONAL BANK

Vsem našim cenj. uložnikom in prijateljem želimo vesele in zadovoljne božične praznike in srčno ter uspešno Novo leto!

Po Novem letu se zglasitepri nas po naš krasni stenski koledar.

Pošljite vaše darilce

za

Božič in za Novo leto

takoj, da ne bo prepozno.

NAJBOLJ NIZKE CENE. PIŠITE PO CENIK.
PRODAJA ŠIFKARTE. DPREMA ROJAKE IZ KRAJA. NA ULOGE PLAČA 4% OBRESTI.
IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE.

EMIL KISS, BANKIR,

133 Second Ave. New York City.

Gozdarjev sin.

Spisal Fr. S. Finžgar.

(Nadaljevanje.)

Pasje življenje! Kdo je tega kriv? Oče? Mati? Moral si je odgovoriti, da ne. Sam si kriv, Janez, sam! Tvoja trma, neubogljivost. — Sam — sam — je žvižgala sapa skozi špranje in po gozdu je odmevalo v čudnih zvokih hreščečega drevja.

Torej sam!

In vendar bi doma lahko kaj storili zame! Zakaj ni nikogar blizu? Drvarji so gotovo že zanesli vest na Kranjsko, kako se godi Gozdarjevemu Janezu. In nikogar ni! Torej — vse me je zapustilo —, vse, oče, mati — — —

Ha, najbolje je, da bi sam zaslužil nagrado petdesetih goldinarjev! Zadnjo krogljo sebi v glavo! Ha-ha-ha!

Zakrohotal se je divje, obupno. Zona ga je spreletela, da se je dvignil iz listja in dolgo prisluškoval vihri, ki je žvižgala v vrhovih smrek. Vsaka veja, ki se je odkrhnila in počila, ga je preplašila, da je zagomazelo do mozga.

Le polagoma se je umiril in se zakopal vnovič v listje. Premišljal je, ali res ni nikogar, da bi mu pomagal.

Tedaj mu zasije sredi grozne duševne teme rešilni angelj njegov — spomni se namreč Rezike.

"Če me ves svet sovraži in zalezuje, ona mi bo gotovo pomogla in smilil se ji bom."

Tako je mislil in upal.. Takoj drugi večer se je odpravil proti Miheljnovi gostilni. Utrudilna pot, velik glad sta ga prisilila, da se je večkrat naslonil ob drevo ter si obrisal s čela potne kaplje.

Dospel je v dolino, truden in izmučen opolnoči. Smrtna tišina je vladala krog in krog. Niti zvesti čuvaj, velik kodrast pes, ki je sicer vedno lajal ponoči, se ni ganil.

Janez gre tiho v drvarnico, prinese lestvo ter jo pristavi pod Rezikino okno. Potem se ozre še enkrat naokrog in ko se ni ničesar ganilo, stopi lahno do okna, kjer varno potrka enkrat, dvakrat, ter pokliče: "Rezika!" Iz sobe začuje bolesten vzdih: "O moj Bog!" Okno se tiho odpre in Rezika mu proseče veli s trepetajočim glasom: "Beži, nesrečnež, če ne te vjemo! Lovci te nocoj pričakujejo — — Beži — beži! Moj Bog!"

Več ni upala govoriti, le z roko je zamahnila, potem pa izginila v temi.

Janez je obslonel osupel ob oknu.

Predno se je zavedel, kaj da mu je pravzaprav velela, pridrve iz zakotja lovci in divje hite nad lestvo, katero z vso silo izpodbijejo, in Janez pade na mrzlo zemljo. Lovci planejo nanj kakor divji volkovi nad zašlo ovco. Čeprav je Janez skušal otresti se nasprotnikov ter je marsikateri dobil udarec z njegovo težko pestjo na lice, zmogli so ga vendar in zvezanega tirali v hišo.

Tu so ga posadili za vrata, zaničljivo in škodoželjno se mu smejali ter popivali do ranega jutra. Janez se je naslonil na steno, ugriznil se v ustnice in — molčal.

Med surovo družbo je bil tudi Hiršov Pavle, ki je posebno pikal in zbadal Janeza. Ravno njegova navzočnost je raztolmačila Janezu, kako je prišlo, da so ga vjeli.

Pavel je namreč dobro vedel, da mora Janez k ljudem, če se hoče preživeti v toliki zimi. Ker pa kot tujec drugje ni mogel iskati pomoči ter zavetja, kakor pri Miheljnu, sklepal je iz tega, da bi ga ondi najbrže vjeli. Zavriskal je radostno, ko se je domislil, da je napočil dan, da se kruto osveti nad Janezom zaradi Rezike.

Hitro se je napravil in šel v Ljubno po lovce in biriče. Razodel jim je načrt. Bili so zadovoljni in štirje so takoj odšli na lov. Nastanili so se pri Miheljnu, podnevi dremali na peči, ponoči pa stražili skriti ob skednju in stelniku.

Samo dva dni so čakali in posrečilo se jim je, da so zasačili svoj plen.

Ker se je pa krčmar Mihelj zelo počasi obračal ter kazal kaj mračno lice, zahtevali so od lahkonoge točajke Rezike, da bi jim stregla. Ko jo je šel Mihelj klicat, rekla je, da ne more, da je bolna. Mihelj je ni dalje silil. Še rad je videl, da je imel izgovor, da so se lovci pred odpravili. In zares! Kako bi pač mogla zreti Janeza zvezanega in bi mu ne smela pomoči! Kako bi prenašala surove šale in grde kletvine pijanih neotesancev!

Položila je vročo glavo na belovzglavje, katero ste porosili bridki solzi iz ljubezni potočeni po lepem licu.

Ko se je gospodar vrnil in povedal gostom, da je Rezika bolna, tedaj je jezno zarenčal Pavle: "Seve, če je treba poštenim ljudem streči, je bolna. Če bi bilo pa s tem prokletim potepuhom vasovati, bi bila pa zdrava!"

To je bilo pa Miheljnu že preveč. Poznal je predobro poštenost svoje hčere, katero je tako zelo ljubil, saj mu je bila popolen odsev prerano umrle blage žene, katera je zasadila zgodaj v hčerino srce duševnih vrlin, ki so zbog mnogoterega trnja in raznih nevarnosti razcvitala čudo krasno v duši preproste mladenke. Prepričan je bil, da ni nikdar vasovala in da je tudi sedaj le sijala prignala Janeza pod njeno okno. Zato je jezno topotnil z nogo ob tla ter se potegnil za njeno poštenje:

"Še eno tako, pa te vlečem vun na sneg, da bodeš vedel, kdaj si kaj takega govoril. Tu sem jaz gospodar in v moji hiši mi ne bote obrekovali poštenih ljudi!"

Janez se je hvaležno in nekako ponosno ozrl na Miheljna, češ, pravo si govoril.

Pavlu je pa zažugal Mihelj:

"Ti pa nikar ne misli, če si zlodenjsko izdal Janeza, da boš sedaj sleparil okrog Miheljna ter zalezoval našo Reziko. Nikoli ne bo tvoja! Dobro si zapomni! Od danes ne smeš več prestopiti praga moje hiše, dokler sem jaz gospodar!"

Ko se je zdanilo, vzdignili so se lovci, vzeli Janeza v sredo ter ga tirali v bližnji trg, kjer so ga, dobivši nagrado za svoj "človekoljubni" čin, izročili gosposki.

Ko so odhajali, je Rezika gledala objokana skozi okno iz spalnice. Janez se je ozrl na ovinku, zamahnila mu je z roko zadnji pozdrav in si zakrila lice z rokami.

Janeza je pretreslo. Dvoje srce je v tem trenotku šele jasno spoznalo, kako se ljubita. In le usoda ju je gnala narazen — morda za vselej.

VIII.

Janez ni dolgo ostal na Štajerskem v zaporu. Država je potrebovala krepkih moči, da se ubrani sovražnikom. In Janez je bil čvrst mladenič, da mu ga ni bilo vrstnika. Ker so izvedeli, da je skrivač, poslali so ga sredi zime z nekaterimi drugimi Kranjci, katere so tudi zalotili na Štajerskem, kjer so se hoteli prikriti gosposki, v Ljubljano. Tam so jih preoblekli v vojaške suknje in vežbali v orožju.

Zakaj nujno je bilo treba spomladi leta 1848. krepkih vojakov.

Posadka, kateri je zapovedoval feldmaršal grof Radecki s svojo odločnostjo in poveljniško zvednostjo, je lohko zadušila uporni ogenj, ki se je zablisnil sedaj tu, sedaj tam po Italiji. Toda kaj je koristilo, če se ni videl plamen, a v osrčju je pa še vedno tlelo. Treba je bilo le pravega vetra, pripravnega vzroka, in vstaja bi vsplamtela kakor mogočen požar, ki ga ni moči zadušiti z malimi močmi. In ta prilika se je nudila Italijanom 1848. Francoskim prekucijam so sledili nemiri v Avstriji. V središču in na obhodu je donel krik nezadovoljnosti. Vse se je skušalo osvoboditi starih postav.

Treba je bilo torej slavnemu vojskovodji izdatne podpore, da pribori zopet dvoglavemu avstrijskemu orlu prostost, da bode svobodno krilil nad prelepo Benečijo in krasno Lombardijo.

Nanovo zbrane čete so odrinile iz Ljubljane, ko so bile kranjske ledine in gore še večina s snegom pokrite. In uprav zato ni bilo popotovanje težavno, kakor v hudi poletni vročini. Niti gladu, niti vročine in žeje jim ni bilo treba trpeti; na večer so pa dobili pri gostoljubnih slovenskih kmetih, katerim so se smilili sinovi, gredoči na boj, gorke odeje, da niso prezebali po noči.

Na tem potu se je sešel Janez nekega večera s tovarišem Francetom, bajtarskim sinom iz Doselja. Ujeli so ga kot skrivača in ga utaknili v vojaško suknjo.

Le-ta mu je povedal žalostno vest z doma.

Bilo je nekega večera pred pustom. Nebo je bilo le ponekodi oblačno, mrzel sever je popihaval preko snežene odeje, otresal gosto ivje z drevja in piskal skozi drevesne vrhove, da so se globoko vpogibale gole veje. V r—skem zvoniku je odbilo uprav polnoči. Votlo je brnel glas ter odmeval od bližnjega hriba, od koder se je čulo hripavo lajanje lisjakovo. Iz trga R. je prihitel v plašč zavit možak. Kučmo je imel pomaknjeno na oči, da je bilo komaj videti malo obraza izpod nje. Sneg je škripal po njegovimi nogami, in večkrat se je celo izpodtaknivši opotekel, da se je komaj vzdržal v ravnotežju. Mož je nekaj govoril sam s seboj, in čuti je bilo, da je zelo nezadovoljen, — da je celo strastno razburjen.

Ko dospe do ozke brvi, ki vodi čez globoko kamenito strugo, po kateri teče le ob deževnem času deroč hudournik, odgrne plašč, da bi bolje videl po brvi, ter zajedno izpusti poluglasno: "Nikoli ve!" Na sredi poledične brvi pa mu izpodleti, slab držaj se odlomi, in ponočni prišlec pade znak na kamenje v globoki jarek.

Bolesten krik se je razlegal po okolici — toda nihče ga ni čul. Le burja je se silneje zatulila in izzaoblakov je pomolil mesec zvedavo svoj obraz, kakor da je čul klic na pomoč — in zopet ni bilo sledu o živem bitju.

Drugo jutro so pa pripeljali iz trga R. na saneh ranjenca ter ustavivši se sredi Doselja, povprašali kje je Gozdarjeva hiša. In kakor bi trenil, raznesla se je po mali vasici vest, ki je pretresla globoko vse sosede: "Gozdar se je sinoči nevarno pobil".

In France je dostavil, da sva srenja trdi: "Samo fant je kriv! Samo njegova trma.

Toda žalosten prizor je bil to!

Doma naj bi bil, posestvo bi nanj prepisal, pa ne bi bilo vseh teh nadlog na Gozdarjeve."

Janeza je ta novica grozno potrla.

"Kaj hočem na svetu," si je mislil, "očeta bom pokopal, mati gotovo žalosti umrjo — in morda še predno se vrnem domov.

(Dalje sledi.)

PATENTI

PROSTA POJASNILA

Pošljite površno obrisbo vaše iznajdbe ali ideje v pregled in pišite v slovenskem jeziku. Točen, zanesljiv in pošten.

CLARENCE O'BRIEN,
Registered Patent Lawyer,
933 Southern Building,
Washington, D. C.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenj. občinstvu v Jolietu in okolici naznanjava, da sva odprla novo

trgovino z grocerijo,

ter z vsem, v to vrsto spadajočim blagom. Prodajava blago po najnižjih cenah. Postrežba točna.

Se Vam toplo priporočava

Golobitch & Golik
Cor. Hickory & Marble St.
Telefon 4555 **Joliet, Ill.**

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvrni mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč pri glavobolu vsled prehlada

Cena 50 centov

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

CUNARD ANCHOR

V JUGOSLAVIJO V 9. DNEH

Vsak torek odpluje iz New Yorka eden izmed sledečih morskih velikanov:

"AQUITANIA" .....45,647 ton
"MAURETANIA" ...30,704 ton
"BERENGARIA" ....52,022 ton

V tretjem razredu so krasne kabine z 2, 4 in 6 posteljami. Lepa jedilnica, dvorana za kadilce in odpočitek. Promenadni krov je pokrit. Izborna hrana. Domače prikladnosti. Glede žeje nič bojazni.

Za karte in druga pojasnila se obrnite na bližnjega agenta v vašem mestu, ali okolici.

Božične čestitke

Naj bi ostalo vaše prijateljstvo napram drugim stanovitno; tako tudi prijateljstvo drugih napram Vam. Naj Vas vedno navdajajo prijetni spomini v božični dobi. Naj Vam donese prihodnje leto največ sreče, kar ste je še dosegli, največ zdravja in napredka.

To so naše božične čestitke za Vas, ker ste nam bili v preteklem času vedno tako naklonjeni.

First National Bank

Joliet, Illinois

Božič se bliža.

Kakor druga leta, bodete gotovo tudi letos poslali svojcem primerno denarno darilo za božič.

Naša banka pošilja denar v stari kraj hitro, zanesljivo in po nizki ceni. Poleg tega je letos storila še posebne odredbe, da bodo njene božične denarne pošiljatve točno dostavljene.

Prejemniki dobe denar na svoji domači pošti brez vsakega odbitka.

Ako pa ste namenjeni potovati za božič v stari kraj, tedaj se poslužite naše banke, ako hočete biti točno postreženi.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

SLOVENSKO BANKO:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

70—9th Avenue. New York, N. Y.

BOŽIČNA DARILA

Nikdar prej niso bila božična darila svojcem v stari domovini s tako hvaležnostjo sprejeta, kakor bodo letos, ker jim je tam letos letina tako slabo obrodila radi silne suše, katera jim je ponekod uničila vso žetev.

Včeraj so bile cene sledeče:

1,000 kron za .....$5.00 100 lir za $6.00

Pri višjih pošiljatvah primerno nižje cene.

Vsaka pošiljatev je jamčena, da denar ne bo izgubljen.

AMERIKANSKI SLOVENEC, bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. -:- Joliet, Illinois.

Sedaj je čas za nove vloge!

VSE VLOGE VROČENE NAM DO **10. JANUARJA**, BODO OBRESTOVANE **ŽE OD 1. JANUARJA 1923** PO **4%**.

Početkom vsakega novega leta se otvori več novih vlog kakor tekom celega ostalega leta. Tudi početkom prihodnjega leta bodo tisoči naših rojakov položili temelj svojemu bodočemu premoženju.

Ali hočete tudi Vi biti eden izmed onih?

Zaupajte vaše prihranke stari slovenski banki:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street. New York City.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.